

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

HÖRNI

FÖR • KVINNAN • OCH • HEMMET •

GRUNDLAGD AV
FRITHIOF HELLBERG

UTGIVARE:
BEYRON CARLSSON

UPPLAGA **A**

N:o **38**

DEN 20 SEPT. 1925

PRIS 35 ÖRE

REDAKTÖR
EVA NYBLÖM

Kvinnan och framåtskri- *dandet*

illustreras på sätt och vis av denna bild visande kvinnans ökade intresse för sporten. Miss Hatt deltagit i de svensk-engelska tävlingarna.

I SÖNDAGS VAR JAG KYRKSAM. Slumpen gjorde nämligen att jag på eftermiddagen stod och studerade en affich som upplyste att kl. 4 skulle Sven Lidman tala i Filadelfiaförsamlingen. Den känner jag inte, det enda på Filadelfia jag minns var en skridskobana på Riddarfjärden, men det var många år sen dess och grabbarna där voro inte så gudeliga i tungomålet. Det är däremot Sven Lidman numera sedan han övergivit litteraturen och de små stunderna på Rydbergs bar som ju äro ett minne bara, även för en hedning. Nyfikenheten att se honom i hans nya skepnad drev mig ner till Auditorium. Där stodo vaktmästarna och vinkade åt publiken, men vinkade inte dit utan bort till Sveavägen där man höll extra möte eftersom här var överfullt. Att detta inte var skryt utan rama sanningen kunde jag intyga efter att ha lyckats komma förbi cerberus. Och vad mera är, det var en publik vars sydländska livlighet kanske var en följd av den tropiska värmen i salen. Kaffebusken och apelsinträdet skulle ha slagit ut i den temperaturen. Nu blomstrade bara vältalighetens sopprötter men det var nog för dessa skaror som sutto med hand för ögonen och ropade Amen och Halleluja så det gick som en åskby genom salen. Det var riktigt roligt att möta så många söndagspigga svenskar. Och så steg folk upp för att vittna. Det får man aldrig göra i kyrkan. Där måste man hålla mund, även om man fått gåvan att lägga sina ord så att de rinna lent och vackert som ur ett söndersprucket sirapsfat. Här strömmade det på ganska friskt, vem som ville steg upp och vittnade enkelt och demokratiskt så som det skall gå till när man är nära Folkets hus. Alla kunde man visserligen inte uppfatta men jag antar att sömmerskan som stod på läktaren och vars späda stämma ljud så fjärran som hon befunnit sig på Sveavägen sa' uppbyggliga ord om måttet på de himmelska halslinningarna.

På estraden såg det ut som om vi fått Unionen tillbaka ty där sutto svenska och norska flaggor i broderlig sämja. Men det var inte Lidmans fridstecken utan ett litet förskott på Amundsensfesten senare på kvällen. Nu sjöng en kör något vackert på melodien Klara stjärna och sen kom en ärad gäst från Ullströms stad och klädde sina tankar i ord sidare och vitare än själva Norrköpings Tuppen. Han citerade ett av Pauli brev där den gudsmannen talar om löpning som om han setat på Stadion fastän han menade inte Wides vederlikar. Sen blev det sång igen på melodien En liten fågel satt engång, som man tyvärr aldrig får höra i Storkyrkan. Sångaren var en ung man med hår som Gösta Ekman, glasögon som Albert Engström och tenor som Arvid Ödman d. v. s. plus en halv drittel smör som råkat glida ner i strupen. Då kan man begripa att en del damer tyckte att efter något så ljuvligt fanns ingenting att åtrå mera utan gingo innan de fått höra Sven Lidman som lagt sig till med helskägg sedan den tiden när seklet var ungt och hetsigt och Thure Gabriel Silfverstååhl

sköt ihjäl gamla kungen då och då. Nu var pastor Lidman fridsammare till sinnes men litet av det gamla glada humöret sitter tydligen kvar, det hörde man på hans anekdoter. I likhet med Waldenström och andra stora föregångare stoppar Lidman ur anekdoternas kryddskåp gärna in en bit kanel här och där i slätvällingen. Han berättade om ett kyrkesök där han sett två kvinnor i en bänk. Den ena hade ett paraply som den andra råkade stöta till så att det med ett skrammel föll till golvet mitt under psalmsången, man sjöng just »Låt mig som ett lam få vara». Gumman som rådde om det fina paraplyet blev arg men för tillfället i brist på andra uttrycksmedel gav hon synderskan en blick så förkrossande att den arma uslingen skulle segnat till marken om blickar kunde döda — alltunder det hon gapade med hög och salvelsefull stämma: »Låt mig som ett lam få vara».

Församlingen skrattade — stämningen var smårolig som på en muntrationsafton. Men sen mulnade det förstas och Lidman tog till den andliga flåhackan för att böka upp de försoffades jordkokor. Jag gick innan han började tala tungomål, jag ville inte bevittna hur en fin gammal vän som man en gång sett i annan dager bär sig åt så man tycker synd om honom.

Medan detta pågick inne i staden stodo en mängd stockholmare ute vid Ulriksdal och spelade knack eller med dess utländska namn totalisator, det låter ju finare men i grund och botten är det samma sak. Vårt stockholmska Auteuil har naturligtvis inte världstadens magnifika elegans, tvärtom det finns byggnader där som förefalla importerade från Hagalund. Men livligt är det, bilerna ligga som pärlorna på ett halsband i obruten kedja från Norrtull och till inkörporten och det finns bensinrök tillräckligt för att förinta en hel armé. Jag flyr undan vimlet till slottsparkens svala skogsdoft och stilla ro. På

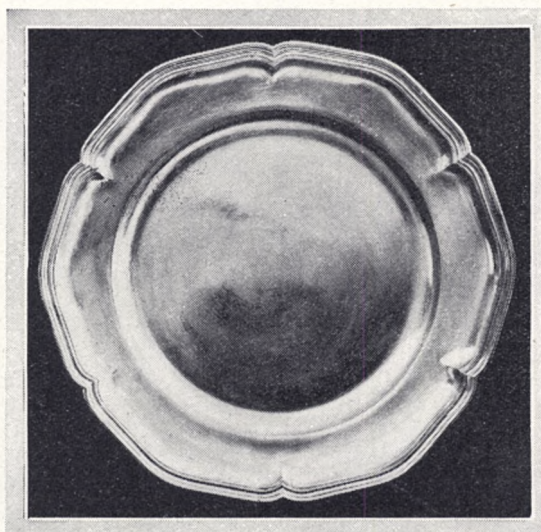
avstånd skimra slottets vita murar mellan träden men den obetänksamma som möjligen ville tränga dit på nyfikna steg hejdas av nedfällda bommar och inskrifter som hålla den djärve på avstånd. Men långt där borta ser han några figurer som han inbillar sig vara de furstliga barnen. De klättra inte i träd eller sparka boll med varandras mössor utan gå sedesamma och raka i ryggen gången fram ända tills också de stöta på någon föregånglig bom genom vilken de inte få komma, på sin höjd kasta en blick i smyg ut i det riktiga livet, som skall vara så farligt — och så roligt.

Jag gör en omväg kring bommarna och hamnar på en liten kaféveranda vars hulda Hebe efter att ha serverat läskedrycken straxt försvinner in i rummets där man hör hennes ivriga stämma tala om Edgar och Fågel Blå, vilka jag först tror vara cigarmärken tills det går upp för den ofrivilliga åhöraren att det är fråga om kapplopningshästar. Ända hit har hästspelets pippi flugit. O, Paulus!

*

Tvivlet är en mjuk örngottskudde har någon sagt. Jag tvivlar till börja med på att det är sant. Hur många sömlösa nätter ha inte skeptiska kåsörer åsamkat sig genom att sitta uppe och skriva spydigheter om Stora Sjöormen som de fåvitska männen djärvdes förneka.

Jag vet emellertid att han existerar. Jag mötte det hiskliga odjuret här om dagen vid Trälhavet i Stockholms skärgård. Det buktade sig vid stranden i otäcka vindlingar och ur dess gap med täta rader av vita hullingvassa tänder stack en ormlig tunga. Aldrig någonsin har jag sett något liknande och jag stod som förstenad. Den effekten var emellertid obetydlig i jämförelse med vad som vederfors Storsjödjuret självt. Det blev faktiskt förstenat. Förvandlingen var fullkomlig, inte en fena rördes, och det var kanske rådligast, annars hade doktor Guinchard blivit för överraskad. Den kände statistikern har nämligen roat sig med att på lediga stunder ute på sitt landsställe sätta ihop en hel djurpark av sten och det märkligaste är att han inte yxat till stenarna något utan med god blick för vad som kan göras av ett klippblock, några gråstensbumlar och ett par sprängflisor kittat samman dem till utmärka effekter. Det är skada att menageriet inte visas för andra än värdfolkets gäster, man skulle säkert ha mycket nöje att studera dessa ödlor, gamar, svanor, sköldpaddor m. fl. för att inte tala om de förhistoriska djurens fantastiska former. Men kanske det är bäst att folk inte får se och lära. Skärgården skulle snart bli full av sådana där odjur, och en vacker dag finge jag ett kort från vännen Pettersson: »välkommen ut till mig och min hydra».

Iduns hederspris till de svensk-engelska idrottstävlingar för damer i Göteborg.

Till de kvinnliga idrottstävlingarna som den 20 d:s hållas i Göteborg och där svenskor och engelskor skola tävla har Idun skänkt en 22 cm. bred tallrik av äkta silver från Guldsmedsaktiebolaget i Stockholm.

Celestin

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS! NAMNET — EASTMAN KODAK COMP. — PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM

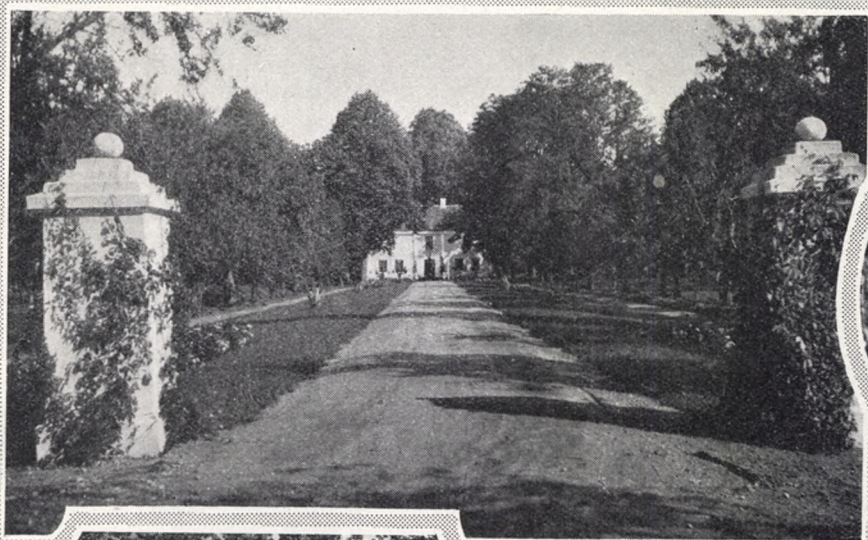
ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRAMKALLNING OCH KOPIERING GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG - MALMÖ - STOCKHOLM

PÅ GREVINNAN DANNERS ELLEHOLM

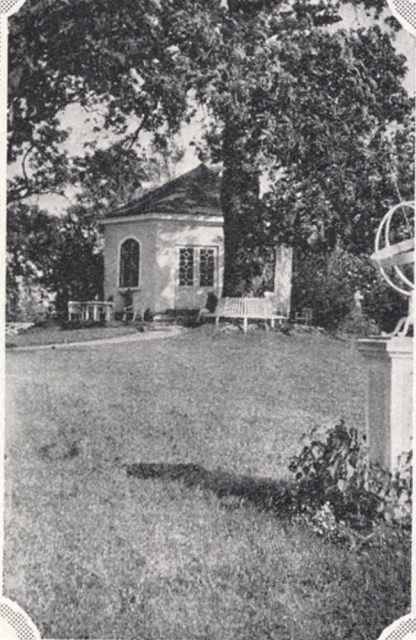
DEN MINNESRIKA PLATSEN DÄR EN KONUNGS MAKAS RESIDERAT.

Uppfartsvägen till Elleholm.

Fru Schander i sitt blomsterrum.

Hägnad av sekelgamla askar står grevinnan Danners paviljong.

Fru Schanders rum i vitt och gammal rosa.

ÄNNU LÅNGT FRAM I SEPTEMBER finns det inte ett gult löv i Elleholms park — den gamla vita säteribyggnaden ligger och lyser som en pärla i ett grönt sammetsetui inramad av ett halssmycke av blå turkoser. Det är inte gärna möjligt att tänka sig ett vackrare läge, en mera stämningsfull plats, än den blekingeska åmynning, som likt en vänlig famn vidgar sig kring en den fagreste och minnesrikaste av blekingeöar. Strax innan Mörrumsån flyter ut i Östersjön, delar den sig i tvenne armar — det är halssmycket av blåskimrande turkoser — vilka omsluta en ö av knappast mer än en halv kilometers längd och obetydligt mindre bredd. Välvda, vita broar förena ön med fastlandet på ömse sidor, och i den sammetslena grönskan lysa tvenne vita byggnader, den gamla vinkelbyggda hovgården och — knappast ett hundratal meter därifrån — kyrkan. Ty Elleholm är sin egen församling. Tre hundra själar omfattar den, och hälften av dessa äro gårdens folk.

Mitt för en av de vita broarna är entréen till huvudbyggnaden, vars vita rappning lyser i solen, och på vars söderväggar persikorna mogna. Denna del av huset bär årtalet 1730 över en av sina dörrar, medan

Där man fiskar lax utanför dörren och där man kan vandra i en allé av 600 körsbärsträd — var är det? Jo på Elleholm i Blekinge, grevinnan Danners forna gods där pietetsfullt konstintresse och en yppig natur tillsammans åstadkommit en betagande hemvist.

den på andra sidan vinkelrätt tillbyggda längan uppförts 1804. Och just i vinkeln stå två kolossala lindar, vars kronor smälta samman till en väldig kupol över byggnadens tak.

När den för sina donationer kände skeppsredare Ingmansson köpte Elleholm och gav det åt sin dotter, hade gården genomlidit det barbariska 80-talet, de vackra portarna lågo i en skräpbod, de små blyinfattade fönstren hade ersatts av höga, kalla rutor, och många vandaliseringsbrott hade blivit begångna på grevinnan Danners gröna ö. Det var tur för Elleholm, att det kom i händerna på fru Schander och hennes make, tandläkare Schander i Karlshamn, ty båda dessa människor äro besjälade av den varmaste kärlek till allt gammalt och vackert, och me-

dan de under det sista decenniet med pietetsfulla händer återställt Elleholm i dess gamla skick och fyllt dess gemak med idel vackra och minnesrika ting, ha de vuxit fast vid det gamla stället med en kärlek, som ej kunde vara större, om de fått den i arv.

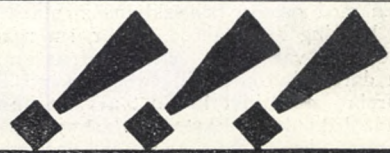
Det vore värt att gå i detalj med huvudbyggnadens interiör, tala om den magnifika matsalsmöbelen i svart och guld, om doktors rum med den praktfulla japanska gobelängen, pergamentsbiblioteket från 1400-talet, tavlor av professor Wilhelm Smith och en originalteckning av Millet, mycket värdefull, naturligtvis, samt om fru Schanders delikata rum i vitt och vieux rose. Men utrymmet tillåter nog ej. Dock måste sägas, att det är en fröjd att komma in i ett verkligt gammaldags herrgårdskök, sådant som det på Elleholm, en veritabel sal med stengolvets fyrkantiga plattor kryssade med krita och väggarnas rikedom av gammal koppar lysande som en hel stjärnhimmel.

De förnämligaste dyrgriparna ha dock samlats däruppe i stora salongen. Här äro väggarna behängda med praktfulla 1600-talsgobelänger, och de vita, skulpterade

(Forts. sid. 1006.)

Ahlgrens
NOBLESS
Ger djup glans — Smetar ej.

ERINNINGAR FRÅN KLOSTRET

GABRIELLE RINGERTZ BERÄTTAR FLICKMINNEN.

Överstinnan Gabrielle Ringertz.

»MIN BARNDOM OCH UPPVÄXTTID har visat mig svårigheterna med internationella äktenskap», säger överstinnan Gabrielle Ringertz, född Johns, när hon ser tillbaka på sin flicktid. »Ty även där det bästa och innerligaste förhållande råder mellan makarna själva kan det inte hjälpas, att barnen få en känsla av rotlöshet och när de börja reflektera, fråga sig: vilken nation hör jag egentligen till? De rikaste upplevelser, förtjusande resor och alla ett internationellt världsmedborgarskaps välsignelser kunna till sist icke — allra minst för ett barn — uppväga den trygga vissheten att höra till ett folk, den stolta glädjen över detta folks historia.

Min mor var fransyska, min far tysk men av engelskt ursprung — familjen var sedan ett par generationer bosatt i Ham-

Överstinnan Gabrielle Ringertz, född Johns, känd för sina många utmärkta översättningar från fransk, tysk och engelsk litteratur berättar här om sin ungdom och flicktid och dröjer särskilt vid sina minnen från klostret i Paris.

burg. Född i Stockholm gick jag som liten i Ahlinska skolan. Där läste vi naturligtvis svensk historia och glödande av backfischentusiasm kunde jag komma hem och tala om vad jag lärt mig om Gustav II Adolf och Karl XII. Men då märkte jag, att far och mor själva hade var sin historia — för dem existerade inte Sveriges. När jag var 7 år, bröt fransktyska kriget ut. min mor levde och led med sina landsmän och min bror och jag buro — som f. ö. många svenska barn — trikolorkokarder och brunno av indignation mot Frankrikes fiender. Men freden kom och med den en inbjudan till oss att gästa fars familj i Hamburg. Där fingo vi se de tyska truppernas triumftåg efter segern och återigen fick barnasjälen en svår gåta att tyda. Det är sådana omkastningar i livsbilden jag anser så prövande för barnen i de för övrigt lyckligaste internationella äktenskap.

Min mor, som var varmt religiös, skickade mig — ehuru hon själv var hugenott — efter slutad skoltid till St. Elisabeth, ett Fransiskanerkloster. De två år jag tillbragte där, höra till mina ljusaste flickminnen. Klostret, som ligger i själva hjärtat av Paris, hade i forna tider varit ett av Ludvig XIV:s jaktstätt, hela dess arkitektur liksom varje detalj i dess inredning smekte skönhetsinnet. Som en liten idyll fjärran från världen låg det inbäddat i sin trädgård, skyddat från storstadslarm och storstadsjakt. Undervisningen var utmärkt.

Ungdomsporträtt av överstinnan Ringertz.

Professorer från Sorbonne höllo föreläsningar i olika ämnen. Vi gjorde anteckningar, som sedan korrigerades och förhördes av klostrets egen lärarinna. Historia, geografi, litteraturhistoria och franska språket tog man särskilt grundligt. Att skriva krior var en lockande uppgift, den högsta berömmelsen för en lyckad uppsats var nämligen att få skriva in den i klostrets arkiv, där de bästa elevkriorna samlades — en ära som jag var nog lycklig att flera gånger få uppleva. Sång- och musikundervisningen var också utmärkt, och hur glada voro vi inte, när vi efter fullgjorda övningar fingo delta i den musikaliska delen av gudstjänsten, så rik på oförgätliga stämningvärden.

Men klostret ville också lära för
(Forts. sid. 1009.)

FRÖKEN JORDBRUKAREN

Det är ganska märkligt att kvinnor våga sig på och gå i land med jordbrukarens hårda kall. Man invänder kanske att kvinnliga jordbrukare funnits sedan långt tillbaka i tiden. Det är sant, att många hustru i forna tider med säker blick och kraf-

EN UNG DAM, fröken Ragna Billing, som sedan två år arrenderar Tunarps gård vid Sandhem, tillhörig ryttmästare R. Bäckström, har endast 22 år på nacken, men hon har ändå visat att hon kan sköta gården som en »hel karl». Själv säger fröken B. att hon valt sitt yrke för att bli i tillfälle att föda upp ädla hästar, ty detta är hennes största intresse. Visserligen kör hon bil med stor skicklighet, men först på hästryggen är hon i sitt rätta element. Som bevis på det stora förtroende fröken B. åtnjuter bland traktens bönder må nämnas, att hon valts till ledamot av hästuttagningsnämnden.

I början tyckte nog gårdens folk, att det var litet besynnerligt taga order av en ung dam, men hon vann respekt genom sitt lugna, bestämda sätt och visade att hon kunde ta' i själv, om det behövdes.

Fröken B. kan berätta om många lustiga situationer som uppstått, tack vare att hon

Efter inspektionsritt på ägora.

tig hand skötte gården, när mannen stred i främmande land, men det är först i våra dagar kvinnor utbildade sig till lantbrukare. Vi ha t. ex. nu flera kvinnliga jordbrukskonsulenter utexaminerade från Alnarp.

för bekvämlighets skull oftast uppträder i stövlar och ridbyxor.

Man väntade en ny köksa till gården och fröken B. jämte en väninna körde till Sandhem för att hämta. Den nya köksan lastade sitt bagage på fröken B, som hon tog för skjutspojken, neg och presenterade sig för hennes väninna. Vid framkomsten berättade hon i köket att »Fröken» och skjutspojken mött henne. Skulle manne den senare äta med i köket? Döm om hennes förvåning när hon upplystes om vem hon tagit för skjutspojken!

I höst ämnar fröken B. taga sin första längre semester. Hon skall tillbringa en månad i England för att studera de engelska fullblodsstuterierna på ort och ställe Bl. a. ämnar hon besöka Sledmere, Englands förnämsta stuteri, vars ägarinna, Lady Sykes, lovat visa henne allt av intresse.

SOM.

En med omsorg och sakkunskap utarbetad broschyr om bakning av småbröd, tårter, smörgåsbröd m. m. bjudes en var gratis och portofritt om blott begäran därom insändes till Örebro Kem. Tekn. Fabrik i Örebro som tillverkar det av alla husmödrar välkända bakpulvret Ekströms Jästmjöl.

Följes bruksanvisningen misslyckas icke Edra

småbrödsbakningar och någon bismak av bakpulvret uppstår ej.

Ekströms Jästmjöl är av hög styrka och burkarna äro väl fyllda i motsats till vad fallet är med vissa i marknaden förekommande bakpulvermärken.

Ekströms Jästmjöl är alltså ett drygt bakpulver.

Det är framställt av rena och ändamålsenliga ingredienser.

Den i år sjuttioåriga fabriken som år 1875 uppbyggd bakpulvertillverkningen på sitt program, har alltså femtioårig erfarenhet inom bakpulverbranschen vilket borgar för ett gott fabrikat.

Gynna svensk industri!

(Annons.)

FRU BETTY NANSENS gästspel i förra veckan blev kort intensivt och lysande — tyvärr bara fyra föreställningar. Men vad gävo de icke allt! Den danska ensemblen hade trollat liv i Ibsens dammiga Gengångermänniskor och klätt dem i kött och blod. Det är en reflexion, som alltid inställer sig vid dylika repriser: hur förlögade den store normmannens alster än synas vara i fråga om moraliska genombrott och individuell frigörelse, de äro ändå oförminskat dramatiskt starka, bärkraftiga och fängslande ty de skildra livsöden. Det är inte typerna utan människorna, som bestå. Och främst i detta fall fru Alving genom Betty Nansens storstilade tolkning.

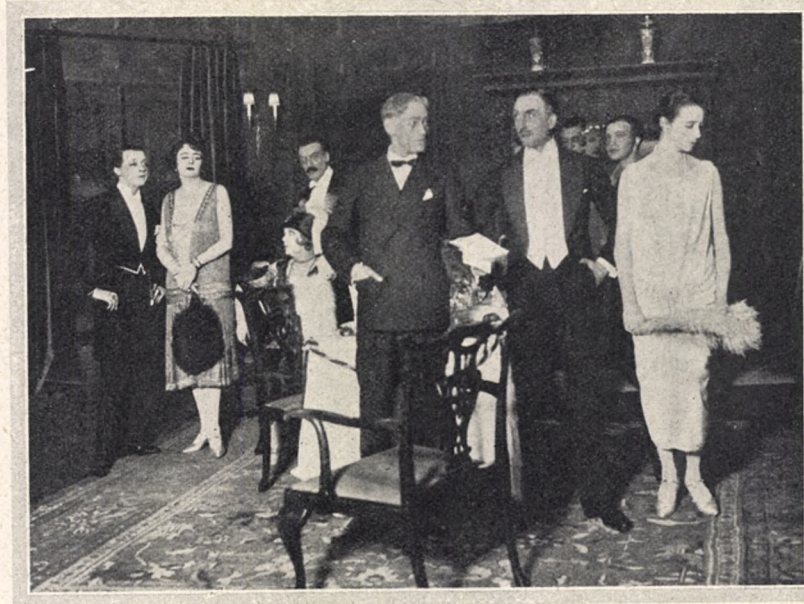
Gripande, intensivt och med ytterligt små medel gav hon hela tragiken hos den själsligt lidande kvinnan, lågmält både i röst och rörelser, behärskat, men ändå övertygande och skakande. Det var särskilt moderskänslan som betonades, det innerliga förhållandet till sonen. Fru Nansen kan konsten att säga en replik med det riktiga tonfallet, som går rakt till hjärtat. Inget onödigt effektsökeri, allt kommer så enkelt och naturligt som om det vore livet självt, som talade till en. Är det inte just den äkta konstens adelsmärke att man ser bortom höljet till människan därbakom? Att tid och rum elimineras, att vyerna vidgas och fördjupas? Fru Nansens spel hade just något av detta förändligande över sig, som är gudagåvan framför andra.

Men också Henrik Bentzons prestation var anmärkningsvärd. Dennes Oswald var särskilt i de första akterna en skapelse av ovanliga mått, som dock hade en viss benägenhet att i slutets uppgörelsescener breda ut sig på den centrala kvinnofigurens bekostnad. Fru Alving kom i bakgrunden, det huvudsakliga intresset samlades kring sonens utbrytande vansinne, patologiskt riktigt genomfört. Framställningen var stundtals glänsande, hela tiden sympatisk och intressant.

För övrigt var den danska ensemblen i sin helhet mycket jämn. Utan att direkt vara någon mönsterföreställning blev ändå repriserna av Gengangere en upplevelse. Om man detta till trots mera fängslades än värmdes, berodde det sannerligen inte på skådespelarna. Den sidan av saken får nog Ibsen stå för.

Och så blir det att ta ett jättesteg från honom till Frederick Lonsdale, vilkens lätta komedi *Storstädning* i lördags efterträdde fru Betty Nansens konstnärligt gedigna gästspel.

Man kan så väl förstå att detta stycke gjort en dundrande succés i London. Det vänder sig mot en del av publiken, som kommer från en sen middag och vill roa sig, det ger dem lättfattlig humor, moral och ett litet stänk sentimentalitet, och det snärtar dessutom med satirens piska, inte så värst hårt och djupgående men ändå så

Mittgruppen utgöres fr. v. t. h. av: hrr Alw, Winnerstrand och fru Tora Teje. Till venster om hr Alw sitter fröken Hilda Borgström bakom vilken står hr Hillberg. Bredvid frkn Borgström fru Winnerstrand.

Den senaste tiden har fört fram flera nya program på Stockholms teatrar. I främsta ledet märkes Betty Nansens gästspel som signaturen *Peve* ger en synnerligen vacker orlofsedel.

det känns. Och där »the upper tens» moral och sällskapsliv gisslas går naturligtvis den breda massan också för att se på, ty det är ett mänskligt drag att glädjas åt andras välförtjänta avbasning. Så uppstå dessa fenomenala serier föreställningar av relativt svaga pjäser, som kunna fortgå åratat.

Man torde inte räkna allt för orätt om man även här förespår »Storstädning» en lång livslängd. Den siktar inte inåt men den ger en förträfflig bild av modernt societetsliv, den är välbyggd utan att vara något mästerverk och den visar oss en samling människotyper, tagna på kornet, ur de tomma nöjenas blaserade kretsar. Här ställs kärlek mot erotik, kvickhet mot dumhet och dryghet, sund manlighet mot dekadans. Det är Richard Sones som genom en kupp försöker återvinna sin hustru, rädda henne ur hela detta sällskap av kvinnliga män och manliga kvinnor, pladdrande fjollor och utstuderade förförare. Och han gör det genom att bjuda en flicka från gatan till sitt bord och ställa henne som värdemätare på de andras moraliska halt. Det blir naturligtvis uppståndelse och indignation, förebråelser och beskärnelser, som hota att sluta i en katastrof, men han vinner ändå sitt mål. Huset blir rensat,orstädningen är gjord. Och när han sedan till på köpet får hjälp av sin värste rival i att återvinna Margaret, slutar allt precis så lyckligt och moraliskt som en engelsk publik vill ha det. Kärleken och anständigheten har segrat.

Det var ett glänsande spel som presterades av Dramatens ensemble; utmärkt regi och vårdad uppsättning. Utan tvékan sät-

ter jag Hilda Borgström främst i raden. Hennes gatflicka ägde just detta äkta, trovärdiga, okonstlade över sig som griper därför att det är så sant och mänskligt. Hon gjorde här en typ, som var nästan hemskt realistisk i sin konstnärliga utformning och kunde alltså lägga ytterligare en seger till sina många föregående. Det är givet att rollen, ehuru endast i andra planet, är styckets tacksammaste, men hur lätt hade den inte kunnat fördävas genom ett plumpt spel! Tora Teje var den emanciperade frun, som skulle återföras till äktenskapets lugna hamn. Hon gjorde henne måttfull och med små medel men med ett minspel, som hela tiden levde och bättre än de stora gesterna tolkade ögonblickets stämning. Olof Winnerstrand som en professionell Don Juan hade en av sina vanliga lyckade uppgifter, i vilken han särskilt i tredje akten fick visa vad han duger

till. Den spelades con amore med utstuderad skicklighet och elegans. Gabriel Alw slutligen var en sympatisk men något torr äkta man med en välgörande tydlig diktion och ett spel, fritt från effektsökeri. I mitt tycke markerades svalget mellan denne renhåriga idealistmänniska och det övriga sällskapet alltför skarpt.

Föreställningen blev en given framgång. Det kommer attorstädas varenda kväll på Dramaten en tid framåt.

*

Komediteatern drog fram med sitt nya höstprogram i fredags. Det är en fransk komedi, vid namn: *Var har du varit?* Dess båda författare ha lyckats göra tre akter av ingenting, och när dessa tre tomheter dessutom framföras med snigelfart, göra de just ingen människa glad. Nej, skall stycket ges måste det ges i rivande farstakt utan andra anspråk än att vara en flyktig kvällsförströelse. Då kan det vara hur innehållslöst som helst och ändå roa sin publik. På premiären släpades det både med spel och repliker till den grad, att man tappat intresset redan från första akten, som ändå är bäst.

Stycket handlar om ett konvensäktenskap mellan två mycket unga och mycket oskyldiga kontrahenter vilka efter åtskilliga förvecklingar slutligen falla i varandras armar. Det är man för resten på det klara med redan från början, ehuru de ej råkas förrän i andra akten. Var det egentligen något mer? Jo, en sprallig och en sömning pappa, en trötande mamma och en frusen svägerska. Och så en spexfigur på sladden.

Alice Eklund intar fortfarande en plats för sig när det gäller att halka över vågade repliker med bibehållen grace, och Håkan Westergren spelade en mammas snälla gosse på sitt vanliga, numera patenterade sätt. Finns det ingen möjlighet till lite variation? Direktören själv som den grevliga vivören var till den grad realistiskt sömning, att det smittade i salongen.

(Forts. sid. 1007.)

Slopa kaffet och drick
**CAP
KAKAO**

i originalförpackningar å 100 gr. å 500 gr.
är tillberedd av bästa fullmogna kakaoböror
utan tillsats av varken kanel, vanilj eller kemikalier
Den som smakat **CAP KAKAO**
dricker den sedan dagligen.

»UPPFOSTRAN», SÄGER CARL G. Laurin, »är av gammalt ett ämne, om vilket var och en brukar ha sin egen mening.

Vad skolorna beträffar, skulle jag vilja framlägga två önskemål. Det första är: Mera verklig kunskap vad språkundervisningen beträffar. Läser man en redogörelse från läroverk och flickskolor, invaggas man nämligen lätt i den behagliga föreställningen, att eleverna lära sig till en viss grad läsa de tre främmande språken, eller åtminstone ett eller två av dem. Undersöker man deras kunskaper en smula, märker man emellertid snart, att det är ett försvinnande fåtal, som på egen hand frivilligt skulle komma sig för med att läsa en tysk, fransk eller engelsk bok på originalspråket och om möjligt ännu färre, som kunna följa med och nödortfött deltaga i en konversation på ett främmande språk. Det är stora kulturella värden, som det stora flertalet på detta sätt utestänges ifrån.

Mitt andra önskemål låter kanske ännu rimligare men fylles långt ifrån på de flesta håll. Det gäller konsten att läsa högt. Borde inte både eleverna i läroverkens gymnasier och flickskolans högsta klasser kunna läsa en dikt eller ge en muntlig framställning av ett prosastycke tydligt och med en betoning, som vittnar om känsla för innehållet? Naturligtvis fordrar man inga prestationer à la fru Brunius och de Wahl, men klar diktion och någorlunda uttrycksfull läsning ville man gärna se att skolorna vårdade sig om.

Barnens Dagsgeneralen, grosshandlare Axel Eliasson svarar:

»Att uppställa några allmänna regler för barnuppfostran är ju ganska svårt eftersom barn äro varandra så olika. Men om jag skulle framhålla någon så vore det önskvärdheten för oss vuxna att riktigt sätta oss in i barnets sätt att uppfatta och tänka. Gör man det går det nog lättare att leda barnen på den väg man önskar.

Förövrigt är det nog så att exemplet som vi vuxna ge betyder ganska mycket, kanske rentutav mest. Men på det örat är kanske inte så roligt att höra.»

»Verkligt träget arbete är dock a och o i livet och ju förr barnen lära begripa det dess bättre», anser den kände statistikern dr. J. Guinchard i ett väl utformat svaromål:

»På resande fot träffas jag av den något vittspännande frågan: vad anser Ni vara a och o i uppfostran?

Tillåt mig deklarerar: jag är något gammalmodigt i detta hänseende.

Detta med »barnets århundrade» tilltalar mig ej så särdeles. Detta århundrade, som ställer våra ungdomar i första planet, upp-vaktade och uppssade av sina ömma föräldrar och behandlande sina dagars upphov så där en smula de haut en bas ungefär så här: hör du lilla mamma — eller t. o. m. pappa — den där pjäsen ska du inte gå och se, den är litet för ogenerad för dig etc. Som sagt, det där tilltalar mig ej och jag gripes av, icke precis sittliche Entrüstung, men av en utpräglad olustkänsla, när jag ser eller hör dylika manifestationer av vår tids psyke.

När Barnens dag stundar äro barnen aktuella — eller de äro naturligtvis aktuella alltid. Och därför har Idun här ställt en fråga till några föräldrar om vad de anse som a och o i uppfostran. Svaren växla i ganska avsevärd grad och ge ett intressant studium, som vår läsekrets kan fortsätta i nästa n:r, emedan alla svar icke få plats nu.

Detta kan visserligen låta litet »mögligt» i dessa emancipationstider, men jag är å andra sidan tillräckligt modern, att även ta avstånd från äldre tiders nästan allt för kärva former med avseende å barnens ställning.

Således, låt barnen visserligen gärna stå på en förtrolig fot med föräldrarna, men låt dem ej glömma att gammal är ändå älst. Den gamla anekdoten om pappan, som vid en glädjezwycck råkat dricka brorskål med sonen och dagen därpå något melankoliskt sade: pojke, du kan väl åtminstone säga farbror, har något i sig.

Skämt åsido. Vad jag f. ö. anser av vikt är att barnen redan tidigt få inrikta sig på något litet förvärvsarbete av vad hyggligt slag det vara må. Först hos föräldrarna i form av små-betalda-tjänster i hemmet, sedan hos andra, när de bli äldre. Det enda sättet att få en människa att lära sig inse penningens värde är, att under någon tid helt — helst helt — eller delvis vara hänvisad till att själv förtjäna sådana.

Detta verkar i hög grad uppfostrande. De ungdomar, som växa upp i ett vanligt bildat tämligen välsituerat hem, tror jag i allmänhet ha föga begrepp om, vad han eller hon kostar. Resultatet blir en bristande förståelse för den grundläggande satsen, att man ej får och kan konsumera mera än man producerar, än som motsvarar ens presterade arbete.

Det är därför med den största glädje jag å andra sidan ser med vilken energi, duktighet, duglighet och plikt-känsla en mycket stor skara ungdomar — icke minst unga damer — som jag under årens lopp å ämbetets vägnar haft under mina ögon, ägnat sig åt det, som dock är a och o i uppfostran och livet: verkligt träget arbete. — — —

Detta kanske icke blev precis svar på eder fråga. Men mitt yttrande må gälla för var det är — några ord på en fråga som är grundläggande för en sund ekonomisk samhällsutveckling. Ju mer samhällets alla medlemmar arbeta, ju högre blir det allmänna ekonomiska välståndet och ju livligare den kulturella blomstringen. Gossar och flickor, män och kvinnor gå för visso ej i vägen för varandra, om de, var efter sin fallenhet och sitt pund, arbetsamt sträva till samma mål. Ty det kan näppeligen arbetas för mycket, om man vill utveckling — fastän det nu tycks vara modernt att tro motsatsen. Och utveckling i sin ordning är väl det enda raison d'être, som en tvivlande ande kan inlägga i hela tillvarons gåta.

Och därmed slutar jag för att ej bli allt för filosofisk.»

Friherrinnan Annie Akerhjelm förråder med vanlig frimodighet att hennes

uppfostringsideal icke äro riktigt lika dem, som de »moderna pedagogerna» predika. Hon skriver:

»Innan jag inlåter mig på något yttrande om uppfostrans principer, vill jag förutskicka den anmärkningen att det är betydligt lättare att teoretisera än att praktisera. Att man söker uppställa en pedagogisk teori, betyder icke nödvändigtvis att man anser sig på något synnerligen lysande sätt ha omsatt den i praktiken. Tvärtom, här som alltid är det vida mera våra missgrepp än våra lyckade åtgöranden, som bidra till att utbilda våra teorier. Se här emellertid nedan:

1) Ingen utilitetsmoral. Man skall aldrig säga: är du snäll, så går det dig väl, ty då kommer barnet att känna sig grymt gäckat av livet. Man skall säga: du skall vara snäll, punkt och slut. Alltså använda den kategoriska imperativen. Du skall vara sann, ärlig, plikt-trogen. (Allt detta skall naturligtvis sägas i anslutning till förekommande fall). Det rena sedebudet skall liksom stå med fetstil överst på var sida i levnadskonstens bok, så få utilitetshänsynen komma nedanför med mindre stil.

2) Far och mor skola vara eniga och stödja varandras auktoritet gentemot barnet. Eventuella meningsskiljaktigheter få de utkämpa på egen hand.

3) Ingen eftergift för kält.

4) Förakta icke den rena dressyren. Det är den som sätter skick på barnet och den blir ovärderlig att ha i framtiden.

5) En livsuppgift som räknas såsom den andra i ordningen kan aldrig fyllas på ett förstklassigt sätt.

6) En god uppfostran ger icke efter för individualiteten, men håller sig i ständig känning med den, som en god ryttare med hästens mun.

7) Vänta icke för mycket av uppfostran. En rosenbuske kan skötas så att den blir en vacker rosenbuske, men aldrig i livet så att den blir ett äppelträd.»

Professorskan Ellen Lundberg har tre punkter, som hon anser vara a och o i uppfostran:

Barnen skola ha vilja. Och med denna följer självkontroll och självbehärskning.

Vidare mod. Modet att vara självständiga individer. Inte originalitetsflabbar, men lugnt individuella. Lägg märke till hur ofta barn äro generade att vara olika andra, inte minst när det gäller hjälpsamhet mot medmänniskor. De äro generade för att hjälpa en orkeslös gumma över gatan eller att bära en mjölkflaska på Strandvägen. De äro rädda för att folk skall skratta åt dem.

Slutligen hjärta. För gamla, för barn, fattiga och alla, som på ett eller annat sätt äro i behov av stöd och hjälp. Man får aldrig underblåsa barns högfärd eller överlägsenhetskänsla mot andra människor.

Professorskan Ann Margret Holmgren svarar kort och uttrycksfullt:

»Jag anser att a och o i uppfostran är exemplet och miljön — alltså två betingelser, som ställa höga krav på föräldrarna.»

DRAKT BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA • GÖTEBORG

Vid **Blodbrist** är **Idozan**
erkänt bästa järnmedicin
Snabb verkan. Rådfråga Eder läkare

UNDER RUBRIKEN RYKTBARA SE-deskildringar har Bonnierska förlaget begynt utgivandet av en serie »århundradenas intima liv i berättelse och bild». Introduktionen göres med Denis Diderots berömda Nunnan, skuggbilder ur franskt klosterliv omkring 1750—1760, samt Louise d'Epinays inte mindre berömda Fru de Montbrillants ungdom, interiörer från fransk aristokrati och storfinans 1726—1746, båda verken i översättning och försedda med inledande upplysningar av David Sprengel.

Bägge böckerna äro klassiska och ha sitt en gång för alla givna intresse för forskaren i berörda tiders och kretsars liv. Men jag frågar mig, om en överflyttning till svenska här ändå verkligen äger större fog för sig. Volymerna betinga pris av respektive 11:25 och 12:50 kronor, vilket visserligen är rimligt i förhållande till den vackra illustrerade utstyrelse som beståtts, men dock representerar en hel del pengar. Har man åsyftat en upplaga för kännare, d. v. s. i detta sammanhang personer med tillräcklig allmänbildning och beläsenhet inom det kulturhistoriska området att kunna insätta verken i fråga i riktig tids- och se-debelysning, må vara. Men så välrustade personer torde i regel kunna läsa franska och till och med våga ge sig i kast med den ingalunda särskilt besvärliga 1700-talsfranskan. Översättningen av de två här nämnda volymerna är väl gjord, kanske så väl man kan begära; men språkets verkliga bouquet är dock borta, och själva vårt kärvarer, mindre nyanserade, mindre eleganta svenska språk ger alltför lätt skildringen ett tycke av vulgaritet, av en viss taktlöshet, som icke torde vinna de nysnämnda eventuella kännarne eller verkliga finsmakarne till förmån för en översättning.

Boken har, det är sant, mottagits mycket väl av den kultiverade kritiken. Hur skulle man också kunna mottaga dessa kultur-dokument annat än väl? må frågas. Med risk att betraktas som puritan vidhåller jag dock min undran, om dessa provbitar äro något att bjuda de breda lagren på. För den kulturhistoriskt obildade måste vissa sidor i Nunnan förefalla uteslutande osmakliga och M:me de Montbrillant fruktansvärt långrandig. Någon realiter fruktbarande kunskap torde dessa böcker icke ge. Hällre kan då tiden vara inne att med svensk bokmarknad införliva Saint-Simon, det väldiga och livfulla panoramat över en hel epok, ett helt och märkligt historiskt skede. Av de tjugo stora banden borde kunna bliva åtminstone ett tiotal, efter lämplig omarbetning, och naturligtvis försedda med en saklig och populär inledande orientering i fråga om författarens ställning till sin tid och sin omgivning.

Det skall i varje fall bli intressant erfara vad den nu begynta serien är avsedd att taga för riktning i det följande. Man vågar endast hoppas, att någon inre princip, någon sorts koordination får göra sig gällande.

Sommarsången har i övrigt, som vanligt varit tämligen tom på mera anmärkningsvärda boknyheter. S. k. lektor för

Såväl svensk som utländsk nyare litteratur bli här föremål för den kunniga författarinnans kritiska granskning.

hängmattan negligeras helst här. För amatörer av denna slags läsning, där en »flott» jargong oftast utgör det mest karaktäristiska, har väl Den gröna hatten av Michael Arlen varit säsongens modebok. Dess författare, en ung anglicerad armenier, lär vara mannen på modet i London. Hans bok har några litterärtefterbildande glansfulla partier, vilka förmodligen utgöra nyckeln till dess framgångar. Mer än en modebok blir den likväl inte. Vi behöva ej imponeras av dess jätteupplagor, ty den anglosachsiska publiken är stor. Det artificiella ljuset över de artificiella, mondänt utstyrda personerna i Den gröna hatten må ha sin charm för läsare med ännu outvecklat sinne för det rent mänskliga så mycket mer gripande effekter; berättartoneus feberaktigt uppjagade puls må inge den naive en sorts föreställning om dra-

Gyllene ord.

Signaturen M. I. C. i Malmö har sänt dessa två vackra och innehållsrika verser av två framstående skåneskaldar.

*Någon har kysst min panna,
Någon har velat mig väl,
Någon har givit min värld en själ.
Tankesorlet har stannat.
Nu är mitt liv ett annat:
skratet är skratt och gråten gråt,
samt i världen att fröjdas åt
och samt att manligt fördraga,
och livet självt är en saga,
en saga med brinnande själ.*

ERNST NORLIND.
Ur "Dikter".

*Det blir ej till stoft, som så helt var vårt,
då det steg av den värkliga jord,
det blir ej till hån, som så tungt och svårt
under stjärnorna sökte sig ord.
Bort virvla väl liljornas blad och allt,
som jag bad om i ensamma år,
men smält och uppståndet i ny gestalt
kan jag bära det vart jag går.*

ANDERS ÖSTERLING.
Ur "Offerkransar".

Till serien *Mödrar med många barn* fogas här en bild av fru Clara Ganslandt, Smedstorp, omgiven av sina nio barn.

matisk livfullhet. Det är dock sken; det hela blir ändå, liksom stundom händer med det dramatiska på scenen — bara teater, låt vara uppsatt med sinne för vad som gör sig.

Ett svenskt original må nämnas: Ivan Oljelund: Från Sorrento till Akropolis.

Ivan Oljelund har sällat sig till de svenska litterära resenärernas och resebeskrivarnas inte så fåtaliga skara. Han hör till de blygsamma; han säger det i varje fall själv. Han skriver lätt och väl, utan starkare poetisk flykt visserligen, men med en anmärkningsvärd elegans och med stundom roliga och slående vändningar. Bokens roligaste parti är det första, det italienska, som utgör ett på sina ställen idealiskt lättare resekåseri. Tyvärr faller dock förf:n i samma fälla, där redan otaliga av hans kära landsmän gått ner sig: han klappar gärna Italien och italienarna, dessa »barn», en smula på skuldran. Det säger sig själv att den tillfällige turisten från nordnorden inte med lätthet kan sätta sig in i vad Italien är, politiskt, kulturellt, ättling av en märklig historia och på åtskilliga områden numera i täten bland syd-Europas stater; låt så vara att det är norra Italien som i huvudsak leder. Men det verkar alltid lika hemmasvenskt för var gång man får se den latinska andans fosterland — eller ett av dess tvenne fosterland — bedömas efter byskräddares, kuskars, bagagebärares eller åsnedrivares nivå. Vad skulle vi säga, om någon italiensk ung Ivan Oljelund gäve om än aldrig så lustiga och träffsäkra skisser från enklare svensk bygd som prov på Sverige såsom mycket pittoreskt och avväpnande, men icke att ta på allvar? Varje nation har ju en överallt lika fatal benägenhet att anse sig själv givet bäst, och den svenska nationen är inte blygare än andra i det fallet. Men den i bästa bemärkelse överlägsna och givande resanden är den, som lämnar nationalsjälvförhävelsen helt hemma.

Grekland har berört Oljelund, jag vill inte säga bättre, ty han har dock sympati för italienarna som de nu te sig för honom, men det har berört honom vida mer imponerande. Tonen blir nu allvarligare, djupare. Beundran vill icke mer nöjas med den flyktigare kåseristilen som uttrycksmedel, och till och med vardagslaget får i Hellas sin rang av något idealiskt. Detta sker visserligen under ett besök av endast helt få dagar, men läsaren gör inga skeptiska reflektioner över hastiga slutledningar, ty författarens patos är alltför äkta, det är vackert, och det griper. Han erkänner sin ordlöshet inför några av de mäktiga syner, som möta honom. Överväldigad inskränker han sig inför Akropolis till ett kort beskrivande kapitel, vilket likväl blivit ett av bokens starkaste och mest levande. Här har varje självkänsla, såsom svensk eller vad helst annat, lagts av. Bildligt talat bar och liten, står den skrivande inför ett av de skönaste bladen ur hela vår nuvarande kulturmänskligets historia — och han har genomträngts av det. Här har han, utan några som helst later, lyckats bli en givande resenär.

*Av alla bakpulver man sett
sägs Tomtens vara numro ett*

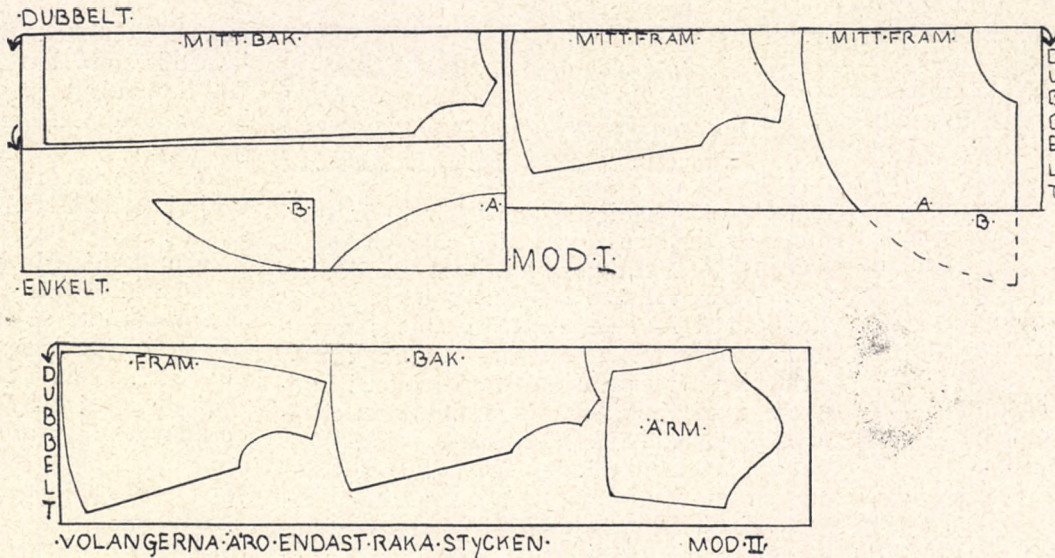

VINTERNS MODEELEGANS

TVÅ AFTONTOALETTER AV SENASTE SNITT.

Modell I.

Modell II.

JUST NU ÄR DET BRÄNNANDE DAGAR I Paris' modiefirmor. Det är nu det avgöres vad som i vinter skall vara högsta skönhet eller föråldrad löjlighet, med andra ord vad som skall vara modernt eller icke modernt. Det är nu det gäller, om kjolen skall vara vid som en lampkupa eller smal som ett paraplyfodral, om damerna skola få äga någon midja eller inte och i förra fallet var den skall sitta. I år tycks det bli så att paraplyfodralet, den bekväma klädningen av »längden två gånger» definitivt försvinner för den större vidden med dess rikare möjligheter och att midjan får maka sig någon tum högre upp än förra säsongen. Paraplyveckan, de djupa vecken och plisseringarna ha helt slagit igenom, ärmarna äro alltjämt ofta långa och kjolarna äro korta, nästan knäkorta.

Den första av dagens modeller är utförd i mandelgrön pannesammet, ett utomordentligt vackert, glansigt material av det slag som »garnerar sig självt» och nytt för hösten. Kjolen är en vid klocka, något ryn-

I dessa dagar äro väl damernas huvuden helt uppfyllda av planer och funderingar på vintertgarderoben och det nya modet, som verkligen med fullt fog kan kallas nytt i höst. För den händiga hemsömmerskan återkommer grevinnan Marg. von Schwerin nu efter sommarferierna med sina mönster, modeller och modeanvisningar, som under förra säsongen så livligt uppskattades av våra läsarinor. Denna gång presenteras två aftontoaletter av senaste snitt, modeller från Parisfirman Molyneux. Mönster rekvireras genom Idun. Pris kr. 1: 50 pr styck.

kad i sidan och hållen slät mitt fram och mitt bak. Klockan skäres ut i rät vinkel så långt tygets bredd tillåter, sedan skarvas nedtill stad mot stad varvid man noga måste lägga märke till att sammeten tages på samma led. Gör man skarven omsorgsfullt och pressar fint, behöver sömmen ej synas. Man får ej fälla kjolen, utan måste sko upp den med något tunnare stoff, t. ex. chapon, som klipptes runt i form efter klockan. Även kring hals och

ärmar kantar man med sneslår av samma tunnare material. Skärpet utgöres av ett strass-spänne, som man kan köpa färdigt, affärerna ha i höst många dekorativa nyheter i skärpgarnityr. Den, som är händig, kan även förfärdiga spännet hemma.

Modell II är en hel spetsklädning över en rak stomme av blankt, svart siden. De i sidorna snubbade spetsvolangerna gå ej riktigt ihop framtill utan lämna en remsa av den blanka underklädningen bar. Den snäva, på vanligt sätt isydd ärm, som avslutas av en vid spetsvolang, är särskilt modern. Skärpet är ett blankt band, knutet framtill.

Utom spets och sammet har man bland höstens aftontoiletter mycket brokad, ofta småmönstrad, metalltyger och fransar. Broderier förekomma rikligt, många klädningar äro helt och hållet överbroderade. De modernaste färgerna äro allt slags rött och gult samt en del gröna schatteringar, svart är egentligen ingen modefärg just nu, men försvarar dock alltid sin plats.

IDUNS KVINNOKLUBBAR BÖRJA

STOCKHOLMSMEDLEMMARNA TRÄFFAS PÅ NY LOKAL TILL EN ANDERSEN-AFTON TORSDAGEN DEN 8 OCH 15 OKTOBER. — MALMÖKLUBBEN BÖRJAR DEN 12 OKTOBER.

Iduns kvinnoklubbar i Stockholm och Malmö börja åter sina sammankomster efter sommarpausen inom den närmaste tiden. I Stockholm träffas medlemmarna i sekt. I torsdagen den 8 oktober, i sekt. II torsdagen den 15 oktober och i ny lokal: Centralpalatset, Tegelbacken. — Malmöklubben möts under ny ordf., fru Hanna Stuhre, i sin vanliga lokal måndagen den 8 oktober.

TIDEN ÄR NU INNE ATT VI åter efter sommarresorna och sommarrekreationen skola träffas i Iduns kvinnoklubb — säkert längtar lite var av klubbmedlemmarna till den första sammankomsten. Denna är nu för Stockholmsklubbens vidkommande bestämd att äga rum för sekt. I — under vårsäsongen var sekt. II först i ordningen, nu under höstsäsongen blir det första sektionens tur att inleda sammankomsterna — torsdagen den 8 oktober kl. 7,30 e. m. och för sekt. II torsdagen den 15 oktober samma tid. Mötesplatsen blir i år en annan, då Fenix

Fröken Hedvig Valentin, som gör en Andersen-afton i Iduns Kvinnoklubb i Stockholm.

Fru Hanna Stuhre, Idunklubbens i Malmö nya ordförande.

icke har tillfälle att ställa sin lokal till förfogande. Alltså få vi återigen flytta på oss. Det har alltid visat sig förenat med svårigheter att ordna lokalfrågan för klub-

ben, då så gott som inga lokaler kunna förbinda sig för samma dagar i veckan under en hel säsong. Den nya lokal, där klubben nu skall mötas, är — man kan nog tryggt säga det — den enda tänkbara i staden. Det är A.-B. Stockholmssystemet som varit nog älskvärda att taga emot klubben i sin sällskapslokal i Centralpalatset vid Tegelbacken, ingång genom stora entrén från Tegelbacken. Och här hoppas vi, att damerna skola trivas lika bra som förut i klubben, där allting för övrigt blir sig likt från förr. Klubben har således glädjen att alltjämt se fru Marika Stjernstedt som sin ordf. och hennes ovärderliga ledarskap borgar för såväl trevnad i klubben som förstklassiga, lärrika och roliga program.

Säsongens första program blir en recitationsafton. Den uppskattade och bekanta

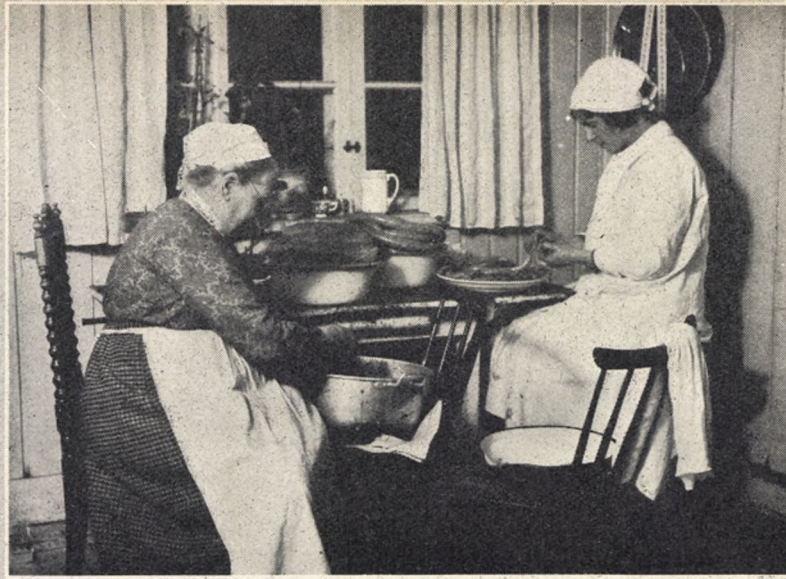
(Forts. sid. 1008.)

KOBBS finaste Ceylon Thé (grön etikett) giver en fyllig, aromatisk, starkt stimulerande dryck. De thévänner, som en gång druckit av detta utsökt fina Ceylonthé, godtaga därefter helt säkert icke något annat thé.

Prostinnan och en av döttrarna häckla lin.

Prostinnan stoppar korv.

PROSTINNAN OCH HENNES ARBETSMYROR

VAD FLITIGA KVINNOHÄNDER KUNNA UTRÄTTA.

DET ÄR LÄRORIKT FÖR OSS KVINNOR, som i regeln i så hög grad sakna tillit till vår fysiska styrka att höra vad den så kallade svaga kvinnan kan göra för kraftprov om hon sätter till hela sin vilja och inte skyr grovarbete.

När prostinnan Sandén för elva år sedan blev änka, voro hennes tillgångar en liten pension och ett kapital på 5,000 kronor samt fyra arbetsvilliga döttrar, som voro meddelägare i kapitalet. Döttrarna voro utbildade under hennes ledning för hemarbete.

Det såg mörkt ut att kunna hålla ihop och få ett eget hem under sådana omständigheter. Men de fattade ett raskt beslut: »Vi sätta upp ett pensionat». Och som beslut och handling ju lära vara ett hos kvinnan, inköptes genast en skogsbacke vid den vackra lilla sjön Trehörningen i Uppland. Flickorna voro behjälpliga med att röja, bryta sten och gräva. Arbetet gick med liv och lust.

En av dem gjorde jämte en vän ritningen till huset, och en lantbyggmästare anlätades. Lån togs hos vänner och i en bank. Snart stod det trevliga huset färdigt.

Flickorna hade till stor del själva målat och tapetserat rummen, och för övrigt anlagt en trädgård. Möbler och husgeråd fanns från det gamla hemmet men mera linne måste vävas, och det gick med fart. Vävstolen var i gång hela dagen.

Nu uppdelades arbetet. En åtog sig matlagning, bakning och att sköta finanserna, två togo städning, dukning och tvätt, och den fjärde trädgården, hönsen och svinen på sin lott. Manlig hjälp anlätades blott för plöjning av potatislandet.

Så var allt i ordning. Nu gällde det att få de önskade inackorderingarna. Lyckligtvis läto de inte vänta på sig. Tvärtom, det blev fullt hus i det trevliga hemmet. När några år gått, funno flickorna att man borde kunna ta emot fler gäster om man hade ett hus till. Och så byggdes den så kallade »Lillstugan» med rum för fem gäster. När det som oftast inte finns plats

Ann Margret Holmgren lämnar här en för kvinnlig företagsamhet uppmuntrandande skildring om beslutsam energi och arbetsamhet och dess lyckliga resultat.

på annat sätt för alla som vilja komma, flytta flickorna ur sina rum och bo på vinden eller i en bod. Lika muntra äro de ändå.

Och trevliga stamgäster ha de. Det är

Kring dagens bibelord.

Utvalda för Idun av prinsessan Ebba Bernadotte.

At alla dem, som mottogo Honom, gav Han makt att bliva Guds barn.

Joh. Ev. 1: 12.

Och de hava blivit födda, icke av blod, ej heller av köttslig vilja, utan av Gud.

Joh. Ev. 1: 13.

Äro vi barn, så äro vi ock arvingar, nämligen Guds arvingar och Kristi medarvingar.

Rom. br. 8: 17.

Sen vilken kärlek Fadren har bevisat oss, att vi få kallas Guds barn, vilket vi ock äro.

1 Joh. br. 3: 1.

Den, som icke tager emot Guds rike såsom ett barn, han kommer aldrig därin.

Lukas Ev. 18: 7.

Tron på ljuset, medan I haven ljuset, så att I bliven ljusets barn.

Joh. Ev. 12: 36.

Vandren då såsom ljusets barn.

Efeser br. 5: 8.

Glöm inte

att förnya kvartalsprenumerationen! Avgiften — kr. 4: 25 — står utsatt på det inbetalningskort som medföljer detta nummer.

professorer från Uppsala som behöva vila, studenter som vilja läsa i ro på tentamen eller examen, lärarinnor och andra som vilja njuta av sin semester. Och alla vilja komma tillbaka. Till och med vintertid komma gäster.

Mamma prostinnan är vid sina sjuttio två år lika verksam. Hon är uppe klockan sex på morgonen, rensar i landen eller ror över sjön och plockar härliga skogshallon. Så tar hon sig en dopp i sjön och kommer nyter och glad till frukostbordet. Om vintern spinner hon det finaste lingarn som blivit prisbelönt på en lantbruksutställning och därav väves och sys till husets behov. Eller hon syr lappar till vackra trasmattor, som naturligtvis också vävas hemma.

När de båda husen behövde målas om, var det flickorna som gjorde det. De voro inte rädda för att kliva upp på höga stegar. Endast en dags karl-hjälp anlätades för att stryka det översta på gavlarna där deras stegar inte räckte till.

Nu skall ingen tro att allt detta myckna arbete upptar all tid och alla tankar för dessa damer. Nej, de äro vakna och intresserade, de idka musik, sjunga och spela till egen och andras förnöjelse, möta och följa sina gäster till stationen, och ha ändå tid övrig för litet sällskapsliv.

Hemligheten med att allt går så lätt är att de känna verklig glädje i sitt arbete, och att de förstå att så att säga adla det. Först på senaste tid ha de måst ta hjälp med vedhuggning och en smula hemarbete, annars reda de sig själva.

Det är verkligen uppbyggligt och uppmuntrande att erfaras med vilken hurtighet dessa damer förrätta göromålen, antingen det är att gå upp på taket och sota skorstenen eller vad annat som helst som behöver göras.

Prostinnan Sandén kan vara stolt över sina nyttiga och glada arbetsmyror, vilkas exempel kunde och borde efterföljas.

ANN MARGRET HOLMGREN.

Slösar Ni?

Att handla livsmedel på kredit är att slösa. Köp dem därför kontant i någon av våra 123 livsmedelsbutiker.

Konsumtionsföreningen
Stockholm m. o.

IDUN S PORTRÄTTGALLERI

MARIA DANIELSSON.
Fru, Lockebo. Änka efter
lantbrukaren J. Danielsson.
80 år den 13 september.

AUGUSTA JERN.
F. Wærnmark, Västervik.
Änka efter grosshandlaren
Patrik Jern.
75 år den 18 september.

AUORE PIHL.
Fröken, Strålnäs. Grundl.
av och f. förest. för Norrköpings
norra lärov. för flickor.
75 år den 24 september.

ELISE RYDBECK.
F. Malmgren, Mönsterås.
Änka efter postmästaren
C. H. Rydbeck.
70 år den 18 september.

ELISABETH HJORTBERG.
Fru, Stockholm. F. d. skådespelerska. Plastiklärarinna.
70 år den 19 september.

ANNA HÅRD af SEGERSTAD.
F. Ramberg, Dångebo. Änka
efter kyrkoherden i Södra
Sandsjö, kontraktsprosten
Jakob Hård af Segerstad.
70 år den 23 september.

HILDA von MENTZER.
F. Bennich, Göteborg. Änka
efter majoren Carl von
Mentzer.
70 år den 23 september.

MARIA PLANTING-GYLLENBÅGA.
F. Fernlundh, Sthlm. Ma-
ka till sjökaptenen Carl
Planting-Gyllenbåga.
65 år den 20 september.

MARIA von GEGERFELT.
F. Fex, Björkhem, Torekov.
Änka efter landskapsmålaren
Wilhelm von Gegerfelt.
65 år den 22 september.

CHARLOTTE ANKAR-SWÄRD.
F. Grill, Uppsala. Maka till
f. d. 1:e stationsskrivaren vid
S. J. Emil AnkarSwärd.
65 år den 24 september.

MARIA HALLSTRÖM.
F. Arhusiander, Stockholm.
Maka till f. d. disponenten
vid Köpings Mek. Verkstad,
Gunnar Hallström.
60 år den 18 september.

INGEBORG BERGMAN.
F. Billqvist, Karlsborg. Maka
till generalmajoren William
Bergman.
60 år den 20 september.

MAGDA ADELSKÖLD.
F. Lundberg, Rökstorp, Varn-
hem. Maka till godsägaren
Allan Adelsköld.
60 år den 22 september.

ANNA KALLERMAN.
F. Bexelius, Stockholm. Ma-
ka till överstelöjtnanten
Johan Kallerman.
55 år den 18 september.

BRITA WREDE.
F. Fornell, Djupadal. Änka
efter civilingenjören, frih.
Gösta Wrede.
55 år den 18 september.

ELIN STAVENOW.
F. Carlander, Uppsala. Maka
till rektorn vid Uppsala uni-
versitet, professor Ludvig
Stavenow.
55 år den 21 september.

RUTH ALMÉN.
Fröken, Göteborg. Musiklä-
rarinna och tonsättarinna.
Dotter till kyrkoherden J. A.
Almén och hans maka f.
Rydingsvärd.
55 år den 24 september.

HELENE FLODIN.
Fröken, Stockholm. Teck-
ningslärarinna vid Whitlock-
ska samskolan, Sthlms Folk-
skolor m. m.
50 år den 21 september.

CLARA CAVALLIN.
Fröken, Göteborg. Förestån-
darinna vid Göteborgs Högre
Samskola. Dotter till pro-
fessor Chr. Cavallin och hans
maka f. Isberg.
50 år den 24 september.

STINA ANELL.
Fröken, Stockholm. Firade
den 7 september 25-årsjubi-
leum som kassörska hos fir-
man I. Eisner & Son, och
fick då mottaga Patriotiska
sällskapets medalj.

Varför köper Ni så
mycket bröd och kakor?
Baka dem hemma själv!

RUMFORD

det hälsosamma
bakpulvret

Med Rumford är det lätt
gjort och Edra bakverk
få ingen bakpulversmak.

P O R T R Ä T T E T P Å V Ä G G E N

AVDOTJA ALEXANDROVNA SATT sig morgon vid tebordet före alla andra, och om kvällarna var hon den sista, som bröt upp och ändå kunde man inte kalla henne sällskapssjuk, ty hon deltog så gott som aldrig i samtalet. Vad hon hade för sig under den långa dagen blevo vi inte kloka på, kanske dånade hon bara och rökte sina cigaretter, som hon rullade med sådan fingerfärdighet.

Ibland, när solen var i sjunkande och den värsta hettan släppt efter, kunde hon ge sig ut på promenad, men aldrig i annat sällskap än två gamla hundar, lika skröpliga som hon själv. Målet för deras vandring var oföränderligt densamma — den sedan länge övergivna och halvt bortglömda väg, som, innan den ståtliga chaussén kommit till, varit vägen till Moskva. Där, på en flat sten, den enda i hela nejden, visste hundarna av erfarenhet att deras härskarinna ämnade slå sig ner.

Bort mot staden med »de vita murarna» slingrade vägen, mossbelupen och smal. Ända upp mellan spåren efter de tunga vagnar, som en gång gått däröver, sökte skogen tränga sig fram, sedan den först skickat fram sina förelöpare buskar och risiga snår, för att utrona om det gick an att stiga på, och vad kunde väl också vägen göra annat än ge vika i den ojämna striden, då inte människorna längre brydde sig om att beskydda den.

Om det var Avdotja Alexandrovnas önskan att få sitta i fred och tänka på tider som gått, kunde hon i hela guvernementet inte hittat en lämpligare plats.

Förbi den hade tusenden och åter tusenden dragit till Moskva för att söka hjälp medan ännu deras lille far tsaren bodde där. Somliga hade återvänt med lättade bekymmer, prisande självhärskaren, de andra, de bidade sin tid.

Rövare och stigmän hade hållit sig framme där under mörka kvällar, och farligast att möta hade varit Ivan den förskräckliges män.

För Napoleon återstod, när han passerade förbi stenen, endast ett par dagsmarscher kvar till staden, vars intagande han trodde vara avgörande. Alldeles i närheten fanns en räcka med vallar, nu bevuxna med saftigt gräs, mjukt som den finaste matta. Det var lämningar efter forskansningar gjorda av den store krigaren till skydd mot överfall, som han väntat just där. Att ryssarna skulle överlista honom och lämna sin stad utan svärdsslag, gick utanför hans beräkningar.

Nu var det bara någon byrackas skall långt i fjärran eller kyrkklockornas pinglande till aftonbön som störde den ensamma vandrerskans funderingar.

När Avdotja Alexandrovna kom hem från sina promenader brukade hon vara knarrigare än eljest, och det ville inte säga litet. Hon hade för vana att gnata på allt och alla. Serverade man henne te, kunde hon skicka tillbaka koppen både två och tre gånger. Det var ej nog starkt kanske, eller ej lagom med socker, och koppen måste vara så bräddfull, att teet rann över på fatet, annars blev hon allvarsamt ond.

Sina tidningar och böcker vaktade hon noga, så att ingen snappade bort dem, och

Skildringen av en människospillra, en kvinna som en gång varit en bländande skönhet men nu ensam och övergiven lever sitt liv fattig på allt utom minnena från svunnen storhetstid.

frågade man henne om något, gav hon ofta ett ohövlighet svar; isynnerhet om hon misstänkte, att man ville forska i hennes egna förhållanden.

Vi visste att hennes far varit en rik köpman i Moskva. Hon och ägarinnan till godset där vi hade vårt tillfälliga hem, voro grannar under uppväxtåren men sedan hade deras vägar skilts. Först på gamla dagar hade de åter träffat tillsammans och mot en billig pänning fick Avdotja Alexandrovna bo på ungdomsväninnans egendom.

Stor blev därför min förvåning, när hon en dag frågade mig, främlingen, om jag hade lust att åka med henne till byn, där hon skulle träffa sin advokat.

Naturligtvis hade jag lust.

När vagnen kört fram till trappan, uppenbarade sig Avdotja Alexandrovna, annars alltid klädd i en löst hängande kofta och knappast någonsin riktigt kammad, i en välsydd klädning och sidenfordrad kappa. Med en min ungefär som, nog vet jag också hur man skall klä sig, steg hon upp i åkdonet, och vi rullade iväg till advokaten.

Denne bodde i ett fallfärdigt hus vid stora bygatan, och efter upprepade ringningar på en söndrig klocksträng, öppnades porten av en smutsig och slarvigt klädd tjänstflicka.

Avdotja Alexandrovna var tydligen gammal bekant här, vi ombådos stiga på, advokaten skulle strax komma. Kontoret var ett vanligt boningsrum med den obligatoriska helgonbilden i hörnet. Det enda, som påminde om kontor var en skrivpulpet, och där satt den förmodade tjänstflickan och skrev, hon var alltså biträdet.

När vi väntat lagom länge, uppenbarade sig mycket riktigt advokaten, säkerligen hade han inte varit långt borta. En kraftig odör av vodka följde med honom, och hela hans person men särskilt hans näsa vittnade om, att han ej föraktade glaset, vilket dock inte hindrade, att han med stor belevighet kysste på hand och bad oss vara välkomna.

Konversationen rörde sig först om svamp. Man var redan långt inne i svamptiden, men ännu hade advokaten inte hittat vidare många och nu ville han gärna höra, hur det var borta hos oss. Sedan detta viktiga ämne blivit utförligt behandlat kom samovaren in och först efter att ha druckit te i godan ro, övergick man att tala om det egentliga ärendet.

Av samtalet framgick, att Avdotja Alexandrovna lånat ut 7,000 rubel mot tio procents ränta, men räntan hade uteblivit och för att få tillbaka sina pengar hade hon anlitat advokaten.

Efter att ha bläddrat i en tjock lunta papper fann denne slutligen, att han med bestämdhet kunde lova, att pengarna snart skulle vara tillrättaskaffade, men bortåt en fem, sex rubel behövde han dock ytterligare till ännu några stämplat. Så skildes vi under ömsesidiga försäkningar om hög-

aktning, tillönskande varandra god lycka vid nästa svampplockning; endast i förbigående antydde Avdotja Alexandrovna, att det var fråga om hennes sista återstående kapital.

Lika oväntat, som hennes förslag kom, att jag skulle följa med till advokaten, lika plötsligt och utan anledning tog hon mig en gång med upp på sitt rum för att se på utsikten.

Det var ett stort rum, men av möbler fanns blott det nödvändigaste. Inga gardiner och inga hemtrevliga småsaker hade hon besvärat sig med att sätta upp utom ett miniatyrporträtt bredvid sängen.

Korgkofferten, vilken tjänade som byrå, bidrog ytterligare till intrycket att detta inte var annat än en tillfällig uppehållsort för någon resande. Om denna tillfällighet komme att räcka dagar eller år betydde ingenting för henne, som bodde där, hon hade längesedan gjort upp med världen, det, som nu hände flöt tillsammans utan tidsberäkning.

Endast utsikten från fönstren brydde hon sig om.

Manshög, fullmogen råg var utbredd över slätten likt ett guldkimrande täcke, och, som ett silverband broderat på täcket ringlade den smala floden långsamt och lättjefullt. Tids nog kom den ändå fram till Volga, till vars storhet den var bestämd att bidra.

Här och där på slätten stack det upp en lövdunge, där gröna trädkronor stodo vakt om en skimrande kupol, annars låg marken jämn så långt man kunde se.

Skördefolk, skäggiga karlar i röda skjortor och kvinnor med högt uppfästade, blomliga kjolar läto lie och räfsa gå, men fältet var så oöverskådligt stort, att det föreföll otänkbart att någonsin få det mejat.

Medan solen ännu lät sina strålar lysa över tavlan och kom liarna att blänka i kapp med kupolerna tycktes naturen bara ösa ut guld, men när mörkret föll på bröts illusionen.

— Ett rikt land med många fattiga, — sade Avdotja Alexandrovna och rullade sig en cigarett — vi arbeta inte gärna utan att känna piskan på ryggen, därför hinna vi ingenting innan natten kommer över oss. —

— Ni har rest mycket och sett mycket — framkastade jag, för att ha något att säga och för att möjligen få någon inblick i hennes gångna liv.

Hon svarade med tonen hos en, som på förhand bestämt hur stort stycke av sig själv, hon ämnade släppa ut.

— Mina föräldrar dogo, då jag var helt ung. Då sålde jag mitt hus i Moskva och alla mina andra ägodelar, för sedan ut i främmande land med mycket pengar i kappsäcken och sinnet fullt av högt spända förväntningar.

Målet för min resa var Paris. Det var 1873 och folklidelserna svallade och bröto sig. Detta var framtiden, där var det värt att leva, tänk er bara vilken motsättning mot Alexander II: dres Ryssland.

Gambetta var mannen för dagen. När han

(Forts. sid. 1009.)

Landwirtschaftliche Frauenschule, "Lehrgut Lindenhof"

Lehrgut Lindenhof
Post Wohldorf, Bezirk Hamburg

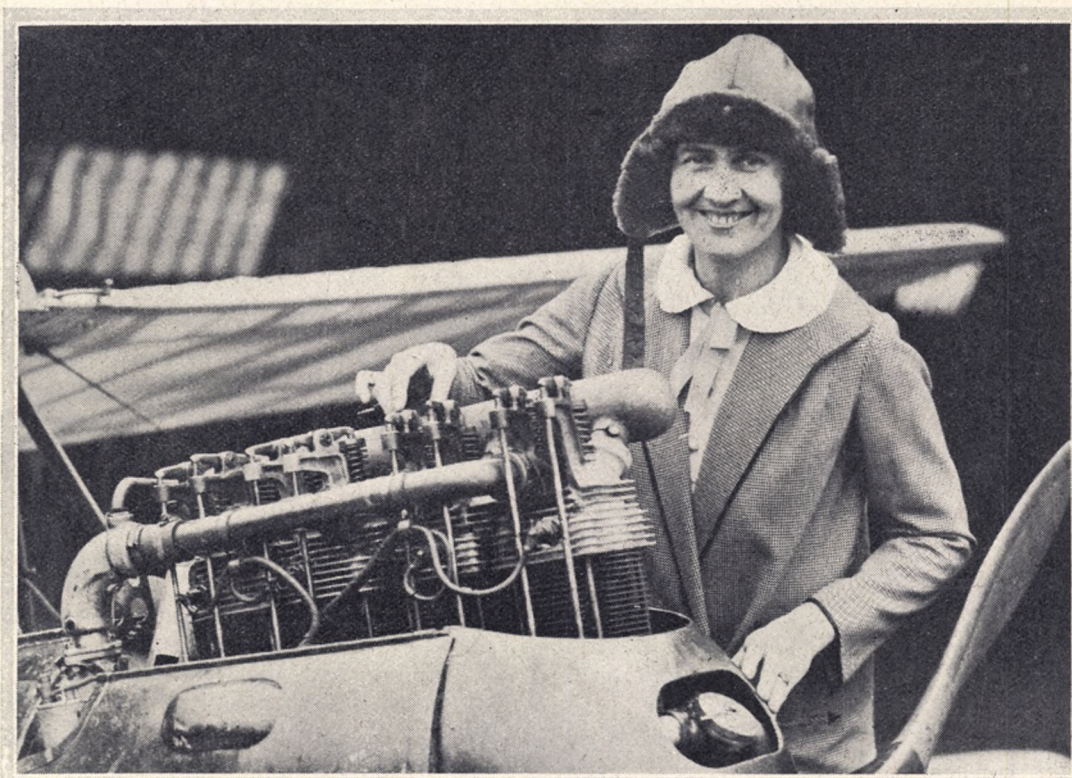
erstrebt die Ausbildung von gebildeten jungen Mädchen in Haushalt, Gärtnerei, Geflügelzucht u. Landwirtschaft unter Leitung bewährter Fachkräfte. Modern eingerichtetes Lehrgut von 500 Morgen in selten schöner Lage an grossem See nahe Hamburg. Heranziehung der Schülerinnen zu allen praktischen Arbeiten des Gutsbetriebes und der grossen Gutsgärtnerei. Prospekt auf Wunsch.

ENGELSKA DAMER TÄVLA MED SVENSKA

Den 20 d:s hålles i Göteborg en ovanlig idrottstillställning. Då ämnar ett antal av Englands bästa idrottskvinnor som rest hit speciellt för detta ändamål tävla med våra egna svenskor om segerns pris i skilda idrottsgrenar. Dessa kvinnliga olympiska spel på vår egen mark komma säkert att uppmärksammas vida omkring. Här en liten presentation av några engelska deltagarinnor.

FRU SOPHIE ELIOTT-LYNN ÄR DEN av engelska deltagarna i Göteborg, som varit med längst. Hon är vicepresident i det engelska kvinnliga idrottsförbundet, vars ordf. lord Hawke är. Hon har framträtt som författarinna med bl. a. en samling östafrikanska poem, som skildra hennes intryck från Östafrika, där hon äger en kaffefarm och varje vinter företager jaktfärder. Vidare har hon nyligen publicerat en idrottsbok för flickor, som vunnit stort erkännande.

Några notiser ur fru Lynns idrottshistoria ha ett alldeles speciellt intresse, då de äro ägnade att till viss grad modifiera här i

Mrs Sophie Elliott-Lynn, de engelska idrottsdamernas ledarinna, som följer med till Göteborg.

Vera Jacobsson som har flickornas rekord i löpning 60 m., satt vid 1924 års skoltävlingar.

Sverige gängse uppfattning om kvinnlig idrott. Då hon växte upp var hon ganska sjuklig och fick aldrig deltaga i några lekar. Endast en halv timmes sakta promenad dagligen var hennes motion. Till följd härav var hon då mycket korpulent. Först vid 18 års ålder blev det en ändring i detta levnadssätt. Hon kom då att intressera sig för cykling, övade här snart upp sig och övergick så till motor-cykelsporten. Under världskriget tjänstgjorde hon som motorcyklist en tid, återvände sedan till sitt college och avlade en medicinsk examen. I ett par år hade hon sedan »sitt»-arbete, och det var härefter som hon tog itu med idrott, som just då, omkring 1921, började låta tala om sig i England.

Fru Lynn var då 24 år. Enligt våra föreställningar kan man inte tänka sig kvinnlig idrott mer än under flickåren, men fru Lynn var icke endast i stånd att göra

V. Palmer vinner 220 yards-loppet vid engelska damernas tredje årliga idrottsmöte.

goda resultat i alla slags idrotter utan hon satte t. o. m. det ena rekordet efter det andra. Hon har engelska rekordet i spjutkastning båda händer samt innehade världsrekordet i höjdhopp från 1922 tills i juni i år, då en av hennes disciplar överträffade det.

Under innevarande år har fru Lynn sysslat med organisationsarbete — hon är sekreterare i en av Englands största kvinnoklubbar — men då hennes rekord i höjdhopp föll beslöt hon att åter gå i träning för att återerövra det. Hon måste då hoppa mer än 151 cm. Hon deltar f. ö. i alla grenar och är dessutom ledare för truppen jämte Mrs Sherwood Kelly.

Miss C. Hatt är i främsta rummet häcklöperska, Englands bästa. Hennes engelska rekord i häcklöpning 100 m., 14,8 s., är t. o. m. bättre än det officiella världsrekordet. Miss Hatt utför såväl häcklöpningen som höjd- och längdhopp, i vilka grenar hon nått förstklassiga resultat (hon är bl. a. olympiasegrare i höjdhopp), med en enastående elegans. Den häcklöpningsbild som omslaget visar, är talande nog. Låt vara att stilen så tillvida är felaktig, som hon hoppar alldeles för högt över häcken. Men det aktar hon sig visligen för då det gäller.

Miss Vera Palmer hör liksom Miss Hatt till den engelska idrottspublikens förklarade gunstlingar. Liksom de förra har hon gått från seger till seger och nått verkligt enastående resultat. Eller vad sägs om hennes världsrekord på 250 m. på 35,8 sek., och de brittiska rekorden på 220 yards med 26,8 sek. och 440 yards med 61,4 sek.? Hon har emellertid fått en svår konkurrent i Miss C. Hull, som också följer med hit och säkerligen inte kommer att låta henne vinna en lätt seger. Den femte i truppen är Miss F. Birchenough. Hon är Englands bästa i alla kast. Hon har rekord i kulstötning, diskuskastning samt i spjutkastning bästa hand.

(Forts. sid. 1008.)

D E T N Y A M O D E T

Under den gångna veckan ha Stockholms modefirmor haft sina mannekänguppvisningar och Parisnyheterna ha introducerats för en talrik och intresserad publik. Här ses några bilder från uppvisningarna, från N. K., som visade en ståtlig kollektion vackra, eleganta och originella nyheter, från Sidenhuset, som hade en med den kräsnaste smak utvald höstskörd och från Mea, där man som alltid fick se distinguerade och förnäma saker.

Från Lanvin kommer denna förmidagsklädning i ärtgrön kasha med silverbårder, som N. K. presenterade.

Tyll, spetsar och krinolln äro gamla bekanta, som dyka upp igen. Här ses hos N. K. en stilkklädnings i korintfärgad spets från Dæuillet.

Originell för att inte säga excentrisk är denna komposition från Lanvin: kappan av grå kasha med getskinn och klädning av lamé med garnering i kasha. Från N. K:s mannekänguppvisning.

På Militärekiperings-ab:s mannekänguppvisning sågs denna graciösa aftonklädnings i blå chifon med sammetsblommor.

En förnämlig promenaddräkt från Beer i mandelgrönt ylle och lammskinn. Klädningen av crepe-de-chine och ylle i samma färg. N. K.

Kappa av gråbeige ylle med den nya linjen, som de bak placerade klockveckan ge. Modell från Drecoll på Sidenhuset.

En förtjusande galatolett från Chanel, som Sidenhuset visade.

Varje husmor
bör efter hushållsbestyren ingnida sina
händer med MANIOL - oumbärligt för
alla, som ha sina händer mycket i vatten.

Mjuka, hela och
lena händer.

MANIOL
(GLYCERIN-CRÈME)

FÖR HUDENS
SKYDD och VÅRD

Om varje kväll,
Ni Maniol använder.

Namnet GAHNS
är en garanti för
förstklassigt fabrikat.

MANIOL

GEFLE MANUFABRIK AKTIEBOLAG
STRÖMSBRO

Oblekta, Blekta och Färgade
Vävnader

Tillse att Ni alltid erhåller märket
»SVANEN»

Kommissionslagrens telefonnummer: { Stockholm 96 46.
Växiö 5 00.
Sundsvall 30 08.

Nehej!!
Det skulle vara
MZADIG?
Tvättpulver
med violdots
sa Mamma!

Springmadrasser
för alla ligg- o. sittplatser.
Bildynor - Stålmöbler
Bord, Stolar och Taburet-
ter. Försäljes genom her-
rar Järn- och Möbelhandl.
eller direkt från fabriken.
Landets äldsta fabrik i branschen.
Illustrer. priskurant franco.
SKAND. SÅNGRESÅRFABRIKEN
Tel. 344. KARLSTAD. Tel. 344.

Sy själv Edra kläder.
Buttericks
**MODE-
ALBUM**

(Buttericks Quarterly)
för **Hösten 1925**
är utkommet.

"DET ÖVERTRÄFFAR
ATER SIG SJÄLVT."
15 kolorerade sidor — män-
ga hundra modeteckningar.
Kr. **2.50**
Gratis medföljer en mön-
sterkupong à 50 öre.
Buttericks mönster äro
världens bästa tillklip-
ningsmönster.
Priserna äro:
Damklädning 1: 80
Dambulus 1: 40
Kjol 1: 40
Kappa, lång, 1: 80
Kappa, kort, 1: 80
Broderimönster 1: 40
Barnklädning 1: 40

Butterick's
MÖNSTERAFFÄR

Drottninggatan 57, Stockholm.
OBS! Till landsorten mot postförskott + porto.

Elleholm.
(Forts. fr. sid. 995.)
dörrarna i empire med thyrsosstavar ha till
överstycken fått målningar med turturduvor
gjorda av Bengt Nordenberg. Av de
många rariteterna häruppe må jag endast
nämna tebordet av antikt Rörstrandspors-
lin med servis, vilket allt i så måtto torde
vara enastående, att hela uppsatsen är full-
ständig felfri.
Minnen och porträtt av Christina Nilsson,
grevinnan de Casa Miranda, befreundad med
doktor Schander, finner man såväl här som
i övriga rum, ett ungdomsporträtt av henne
i olja utförd av en fransk mästare, ett par
delikata små Sévresurnor av 1730, som hon
erhållit i present under sin glansperiod, ett
medeltida dryckeskärl av arbetat silver,
som doktor Schander fått av den ryktbara
sångerskan, o. s. v.

Minnande om kanske sorgsna såväl som
glada dagar under förra århundradets mitt
hanga lite varstades porträtt av Fredrik VII
och grevinnan Danner, konungens morga-
natiska gemål, som fick Elleholm i present
på det att hon, den f. d. dansösen vid kung-
liga teatern, skulle här då och då kunna
dra sig undan från köpenhamnarnas onda
tungor.

I blomsterrummet med dess klättrande
murgroa och just nu blommande Nattens
drottning spårar man fru Schanders skön-
hetssinne och ordnande hand. Hon älskar
blommor, djur och gamla vackra ting. Och
hon är även praktisk och duktig — hon har
bl. a. vävt det vackra möbeltyget till biblio-
tekets oändligt långa krinolinsoffa och öv-
riga möbler därinne.
Av byggnadens 24 rum äro många gäst-
rum, ty Elleholm är det gästfriaste ställe,
som tänkas kan. Ja, vem har det inte bra
på ett ställe, där Mörrumslaxen hävas upp
utanför dörren, och vildänderna beta i par-
kens gräsmattor. Det låter som en saga —
och det ser ut som ett trolleri — när dok-
tor Schander går ut på trappan och viss-
lar, och stora, tunga vildänder komma su-
sande genom luften och slå ned runt om
 honom. Det är fyra år sedan doktor Schan-
der började sysselsätta sig med vildän-
derna, matade dem på isen under kalla
och matlösa vinterdagar och lockade dem
allt närmare det vita huset på den gröna
ön. Och nu har han en fullkomligt tam
andstam på ett sextiotal djur, som pro-
menera kring husknutarna och inte ens
låta skrämra sig av den stora St. Bern-
hardshunden, som ligger och iakttar dem
med spelad likgiltighet och verkligt för-
akt.

Förutom den verksamhet, som hennes
kommunala och sociala intressen förskaf-
fat fru Schander, har hon arbete med alle-
handa försköning av gården och dess om-
givning. Den ståtliga uppkörsvägen med
dess vackra linjer har hon ordnat — gräs-
mattornas stora agaver har hon själv häm-

Iduns byrå och expedition,
Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: Kl. 9—5 | Expeditionen: ... kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 9803 | Norr 1602 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 | Annonskontoret: kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 402 | Riks 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:
Pr millimeter enkel spalt:
35 öre efter text. 40 öre | Utländska annonser:
å textside. Bestämd plats 45 öre efter texten, 50 öre
20 % förhöjning. Led. pl. å textside, 20 % förhöj-
ning. och Platssökande 25 öre. | för särskilt begärd plats.

Iduns prenumerationspris:
Idun uppl. A. | Idun uppl. B.
Helt år 15:— | Helt år 17: 50
Halvt år 8:— | Halvt år 9:—
Kvartal 4: 25 | Kvartal 4: 75

- Steinway & Sons -
Lundholms
Pianomagasin

Stockholm
Jakobsbergsgatan 39

Göteborg | Malmö

Ingen klagan

om man uppriskar blodet, rensar
magen och tarmar från osunda
rester och utdriver urinsyran från
kroppen, varmed man undanrödjer
roten och grundorsaken till illamä-
ende och många sjukdomar.
Denna för hela organismen väl-
görande process erhålles genom att
använda.

Fruksalt-Samarin
Det bringar vigör och ger hälsa.
Pris pr fl. 2.50 som räcker till
50 glas Samarin hälsovatten. Säl-
jes å apotek, i Drogeri, Kemikalie-
affärer m. fl. ställen.

Cederroths Tekn. Fabrik, Sthlm

VASA
MODELLEN
SÄLJES HOS VARJE GULDSEDER

Liktornar, **KOKIROL.**

hudvulkar, hudblåsor, o. vär-
tor avlägsnas säkert o. smärt-
fritt med

Av läkare rekommenderat. Millionfält
beprövat. Mot fotsvett, skavsår och
fotbränna Kokirol fotsalt. Fås i alla
apotek o. välsorterade kemikalieaffärer.

Vid
Nervositet
Kraftnedsättning
Allmän svaghet

aptitlöshet etc. har **Phospho-
Energon** givit goda resultat.
Höjer snabbt energin och ar-
betsförmågan och bidrager
även till en god sömn. Renar
blodet, ökar aptiten, stärker
muskler och nerver. För en
överanstängd och försvagad
organism är en Phospho-
Energon-kur synnerligen väl-
görande. Fördrages även av
den svagaste mage.

PHOSPHO - ENERAGON
förordas av många framstående
in- och utländska läkare.

Förekommer i form av
Phospho-Energonpiller i burkar
om 100 o. 300 st. på varje apotek.

PARFUMERIE L'HELIOTROPE

Karlavägen 12, Sthlm
(mitt emot Engelbrektskyrkan).
Tel. Norr 134 01.

Franska parfymen
Fantasiekamrar
Toilettartiklar

Giv Henne
en
Singer

Den som föredrager smärt, slank figur

i stället för en tung, fet kropp, dricker som morgondryck och vid måltiden, ett glas av den välsmakande, pärlande drycken Exogen. Pris pr helburk kr. 2,50. (Motsv. c:a 50 dricksglas Exogen-vatten.) Säljes på Apotek och i Kemikalieaffärer.

Finns Exogen ej på Eder ort, exp. två brukar fraktfritt mot postförskott från

EXOGEN MANUFACTURING,
— Stockholm —

Elektrisk
Belysningsarmatur
Belysningsglas
Hushållsglas
Prydnadsglas
"Pukex" ugnsglas
av elfast glas
Western Electric's
radiomateriel &
damm sugare

BÖHLMARKS
STOCKHOLM Sö.

Högbergsg. 19—25, Norrmalmst. 4

GLORY TANDCRÈME

tat på Bäckaskog, där de vuxit sedan Karl XV:s tid, och med stolthet visar hon på den långa körsbärsallén av 600 träd, som genom Elleholms ägor förenar gården med stora landsvägen. Fru Schanders arrangeringsförmåga omfattar f. ö. även ordnandet av trevliga och glada fester inom- och utomhus, då den vackra parken, där Kong Fredrik för 70 år sedan lustvandrade med sin krinolinklädda morgonatiska gemål, strålat av kulörta lyktor.

Under grevinnan Danners tid kom Fredrik den syvende på besök, då den danska huvudstaden blev honom för trist utan henne, och särskilt minnesrikt torde ett tillfälle vara, då en kunglig fregatt ankrade i Mörrumsåns mynning, och konungen bjöd sin älskade på frukost på stranden. Det lär ha gått festligt till den gången, och en hög minnessten med de båda kontrahenternas initialer och en kunglig krona över restes på platsen och minner ännu om den glada frukosten på Mörrumsåns leende strand.

ALMA FALK.

Efter ridåfallet.

(Forts. fr. sid. 997.)

Även Vasateatern har bytt program och ger nu Georg Kaisers skådespel »Gas» (första delen). När man läser stycket får man en stark förnimmelse av att författaren rör sig på kända vägar bland industrialismens många stötestenar, men att han också förstått att ge sina intryck och upplevelser en slags visionärt dramatisk form. »Gas» är emellertid ej enbart realism, det vidgar sig till poetisk symbol för hela den pinade mänsklighetens tramp i produktionens allslukande grottekvarn. Det är dramat om hur maskinerna bli ingenjörshjärnor och arbetare övermäktiga, teknikens seger över förnuftet, förvärvsbegärets nedtrampande av varje enskild individs livslycka. Allt går efter teser och formler, protokoll och tabeller. Stordriftens socialisering fördelar guldet på alla händer, blusmannen blir rik men hans pengar ligga värdelösa i kistan hemma därför att ingen har tid att använda dem. Människan som sådan kommer att intaga en underordnad plats, allt går ut på vad hon förmår prestera. Hon blir en arm, som sköter spaken, en fot som växer fast vid trampedalen, ett öga som bländas av gasen i kontrollröret, ett tal eller en invecklad formel som uttrycker energiens högsta fullkoming.

Det är bara en, »milliardärsonen», själv arbetare men ändå ledare av det stora företaget, som efter den oundvikliga katastrofen får ögonen öppna för vart det bär. Han vill hejda driften för arbetarnas egen skull, han vägrar att återuppbygga ruinerne där de ligga, ännu rykande efter den ohyggliga explosionen, han är en optimistisk idealist som vill skapa en ny och bättre värld på grunden av det gamla. Men han står maktlös mot myndigheternas krav på mera gas — gasen, det nya energimedlet, som ersatt ånga och elektricitet. Hans egna arbetare förstå honom ej och när de maktägande slutligen ta hand om driften och förstatliga den, rusa de omedvetet i ett nytt helvete, värre än det första. Milliardärsonen försvinner från skådeplatsen och lämnar drömmen om ett lyckligare folk av odlare på egen grund och med återvunnet människovärde till det barn, som hans dotter bär under sitt hjärta.

Här slutar första delen av »Gas», som rymmer goda möjligheter till scenisk framställning. Där finnas dramatiska explosioner, som böra göra sig utmärkt under en erfaren regissörs ledning. På regin hänger nämligen

En fråga.

Har Ni någonsin smakat en verkligt god senap, sådan som förr var bordets förnämsta krydda?

Ett svar.

Nej! Ty vår jäktande tid medger ej en husmoder att nedlägga den omsorg vid beredningen, som förr var brukligt, och i handeln har den goda gammaldags typen aldrig funnits att tillgå.

Ett råd.

Köp genast vår tillverkning Herrgårdssenap, i smak och hållbarhet oöverträffad. Förnämlig gammaldags typ.

Försäljes i alla välsorterade livsmedelsaffärer och i parti från tillverkaren

Firma HERRGÅRDSSENAP,

St. Vattugatan 7, Stockholm.

Fyrtornets Konserver för smörgåsbordet rekommenderas

RADHES ANJOVIS i ostronsås. FYRTORNETS SARDINER, KAVIAR, MAKRILL, SILL i olja. APTITBITAR, VINGSAILL i dill.

Fyrtornets märke garanterar högsta kvalitet. Tillsä till "Fyrtornet" finnes.

Den nya Modelinjen

kommer på ett förnämligt sätt till uttryck i vårt briljanta urval av höstens modekreationer. Våra kappor, dräkter, klänningar och hattar — tillverkade efter modeller från kontinentens förnämsta modecentra — äro huvudsakligen utgående från egna ateljéer.

Se våra utställningsfönster!

Paul U. Bergströms

74 Drottninggatan 74

BLOMSTERLÖKAR och PERENNA (fleråriga) VÄXTER äro ovärderliga för att **GÖRA HEMMET GLATT och TREVLIKT**

Blomsterlökkollektioner å kr. 11 :-, 6 :-, 5 :25, 2 :50.
Perenna växtkollektioner å kr. 7 :- och 3 :-.

Kataloger med odlingsanvisningar på begäran.
Algot Holmberg & Son
TRÄDGÅRDSÄVDDELNINGEN
NORRKÖPING.

Gratis

Kan Ni uppvärma Söderalla eller värma med överflödsvärmen medelst kokspisen.

"MALCUS"
Begär ill. katalog. Sändes gratis.
A.B. MALCUS HOLMQUIST, Halmstad

EN STJÄRNA BLAND LAMPOR ÄR

SKANDIALAMPAN

Väl iblötlagt gör halva tvätten

Det är en klok och riktig gammal sed att kvällen före byk lägga kläderna i blöt — det underlättar och påskyndar tvättningsresultatet.

Men själva tvättningsförfarandet bör under alla förhållanden ske enligt

Persil-metoden

Persil löses i kallt vatten, och sedan kläderna, utan att packas för hårt, lagts i lösningen, får det hela koka i 1/4 timma. Tvätten är efter denna enda, korta kokning färdig att sköljas.

Ringa besvär således, små kostnader och den mest skonsamma behandling av kläderna och ändock vit, friskt doftande och väl desinficerad tvätt.

Den tvätten riktigt sköta vill
brukar aldrig annat än

Persil

Pris 50 öre pr paket.

Lägg förs! i blöt i HENKO — Henkels tvätt- och hushållssoda — så underlättas och förkortas tvättningen ytterligare, oavsett tvättmetoden. Pr paket 20 öre

Henkel

Kemiskt Tekniskt Aktiebolag,
STOCKHOLM, Bredgränd 2. Tel. N. 285 13.

STÅLRESÄRMADRASSEN IDEAL

Patenterad.
Hygienisk. — Billig. — Hållbar.
Ny prislista gratis och franco.
AKTIEBOLAGET RESAR
Tel. 780. Karlstad. Tel. 780.

Clara Ekströms Optiska Magasin

Jakobstorg 3, Stockholm.

Etablerad 1872.

Tel. 45 21 - Norr 128 30

Välorterat lager av:

Glasögon, Pincenez, Lorgnetter,
Prisma-, Teater- och Marinkikare,
Barometrar, Termometrar.

Reparationer utföras skyndsamt.

TOILETT-HANDDUKAR

Inregistrerat.

Vår vackra, ill. katalog med kvalitetsprov gratis och franco på begäran.

WALLNERS HELSINGELINNE-INDUSTRI

H. M. Konungens Hovleverantör
HUDIKSVALL

av Wallners Allmogedräll bli i bruk absolut billigast. Mängden av oblandat, långfibrigt och därför förstklassigt linmaterial tillika med vävnadens ändamålsenliga byggnad, har i denna kvalitét samverkat att åstadkomma en slitvara, som trotsar varje konkurrens utan att därför vara hård och kärv, utan tvärtom mjuk och smidig, blir smidigare och behagligare i känsel för varje tvätt.

mycket, den får inte fuskas bort. Skåde-spelet har väckt uppmärksamhet utomlands och dess uppförande här blir måhända en fortsättning av framgångarna i Tyskland. Det är i varje fall en modern pjäs med något visionärt över sig, som åtminstone i bokform verkar fångslande och medryckande.

PEWE.

Engelska damer tävla.

(Forts. fr. sid. 1004.)

Man frågar sig givetvis om vi kunna vänta att de svenska deltagarna skola bjuda engelskorna motstånd. Det har ju aldrig hörts något särskilt mycket av våra flickors prestationer. Och dock finnas här många, som säkert skola komma att förvåna. Man kan tryggt förutspå att de engelska icke komma att få den walk over, som de kanske vänta.

Idunklubbarna.

(Forts. fr. sid. 1000.)

recitatrisen fröken Hedvig Valentin kommer att göra en Andersen-afton, som just har aktuell anknytning till det i år firade 50-årsminnet av den store danske sagoförfattaren H. C. Andersens död. Fröken Valentin, som skördat många lagrar med sina uppläsningar av Andersens sagor, hälsas hjärtligt välkommen till klubben.

Vidare ser klubben denna första gång sångerskan fru Helny Wigelius-Åsberg som sin gäst. Fru Wigelius-Åsberg, som är elev av bl. a. madame Cahier och spås en lysande framtid som sångerska, kommer att med några sångnummer svara för aftonens musikaliska underhållning.

En utställning kommer som vanligt att anordnas.

Samtliga klubbmedlemmar uppmanas att medhava sina medlemskort. Medlemmar, vars kort utgå i höst, skola lösa nya och avlägga en avgift av kr. 2:50, som då gäller till årets slut. Tebiljetten kostar som vanligt kr. 1:50 och löses — liksom de nya medlemskortet — vid ingången.

En italiensk afton i Malmöklubben.

Malmöklubbens initiativtagarinna och uppskattade ordf. under ett år, fru Marie-Louise Donnér, har på grund av bristande tid måst avsäga sig ordförandeskapet för den nya säsongen, något, som Malmö-klubbens medlemmar i hög grad beklagar. Idun, som också med saknad ser fru Donnér's farväl, ber emellertid att till henne få framföra ett hjärtligt tack för det oförtrutna arbete och varma intresse hon nedlagt till klubbens fromma. Till hennes efterträderska har utsetts fru Hanna Stuhre, som välvilligt åtagit sig styret för klubben och som nu hälsas hjärtligt välkommen av Idun.

Malmöklubben börjar sin säsong måndagen den 12 oktober kl. 8 e. m. och sammanträder som vanligt i Par Brikollsalen å Stadt Hamburg. Föredrag kommer att hållas av fru Ina Lange om italiensk musik. Pianosolo och sång beledsaga föredraget. En handarbetsutställning av fröken Wastenssons välkända broderifirma utfyller programmet. Medlemskort till årets slut för kr. 2:50 tillhandahållas, även icke medlemmar äga tillträde mot entré 75 öre.

Mlle Mathilde Bloch en även här i Sverige välbekant schweiziska, en av direktiserna för pensionat Sévigné i Lausanne har av franska regeringen blivit utnämnd till officier d'académie.

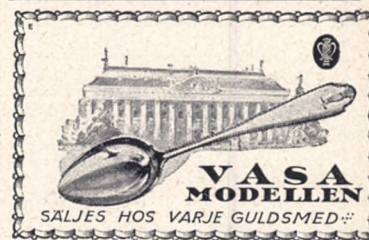
DUNTÄCKEN MADRASSER

göra sängkammaren
till ett Paradis

J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG
Täckfabrik Fjöderränseri

Våra svenska instrument äro bäst och i förhållande till kvalitet billigast
MALMSJO-BILLBERG
ÖSTLIND & ALMQUIST
GUSTAFSON & LJUNGQVIST
RÄLIN
GÄVLE ORGEL- & PIANOF.

SALJES HOS VARJE GULDSMED

Bensintvätta

Överrocken hos Saltsjöbadens Kem. Tvätt, Sthlm.

EN NY CREME, SOM AVLÄGSNAR GENERANDE HÅRVÄXT

Behagligare att använda än depilatorium. Vida att föredraga framför rakapparater.

Använd aldrig rakapparater, vilka endast försorsaka, att håret växer fortare och tätare för varje gång de användas. Begagna icke heller illaluktande och irriterande depilatorium. En ny, parfymmerad, sammetslen creme, som tager bort håret liksom solen smälter snön, har upptäckts. Medan rakapparater och vanligt depilatorium endast borttaga håret ovanpå huden, avlägsnar VEET även håret under huden. VEET är lika lätt att använda som vanlig ansikts-creme. Ni smörjer endast på det i det tillstånd, vari det finnes i tuben, låter det sitta kvar ett par minuter tvättar därefter av det, och håret har försvunnit som genom ett trollslag. Kan erhållas till ett pris av Kr. 4.00 och Kr. 2.25 i alla apotek och parfymaffärer samt hos damfrisörer och materialister i hela landet. Engros Depot för Sverige: Eneqvist, Holme & Co., A/B., Vasagatan 15-17, Stockholm.

Det bekanta smärstillande medlet **Aspirin-Tabletter Bayer.** Endast de äkta tablettorna med bandarol och garantimärke böra användas vid förkylningssjukdomar, influensa, huvudvärk och tandvärk. Erhållas på alla apotek.

S. KARIMO
Birger Jarlgatan 10, 1 tr., Sthlm.
Förnämsta specialaffär för
Äkta Mattor.

Piska

och Renovera MATTORNA
vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

Strumpstoppning med maskin.

En nyuppfunnen billig och praktisk hastighetsstoppare som envar bör förskaffa sig.

En firma i Malmö har nyligen utsläppt i marknaden en liten praktisk apparat, benämnd "Stickstrumpan", för stoppning av strumpor, trikåvaror, linne och vävnader av alla slag.

"Stickstrumpan" är genom sitt kvalitetsarbete en för varje hushåll oombärlig, praktisk o. oöverträfflig artikel.

Under det att förr stoppning av strumpor och uppbyggnad av linne ofta för husmodern var ett mödosamt och besvärligt arbete, blir det numera med hjälp av hastighetsstopparen "Stickstrumpan" ett rent nöje. Det arbete, som förr tog timtal i anspråk, utträttas med hjälp av "Stickstrumpan" på några få minuter. Handhavandet av apparaten är så lekande lätt att var och en genast kan påbörja att arbeta med densamma. Varje litet barn, ja, t. o. m. personer med svaga ögon äro i stånd att med hjälp av "Stickstrumpan" utföra det finaste arbete. Apparaten fördelar och den tidsbesparing som uppstår genom användandet av densamma kan icke nog framhållas. Den med apparaten utförda, regelbundna vävningen kan omöjligt jämföras med ett för hand utfört arbete. Det besvärliga och tidsödande handarbetet bortfaller om Ni använder Eder av "Stickstrumpan". Hastighetsstopparen "Stickstrumpan" ägnar sig för all slags stoppning, från finaste linne till de grövsta yllestrumpor. Gammalt uppreps garn kan användas lika gott som nytt.

"Stickstrumpan" inbespar tid, arbete och pengar och bör ej saknas i något hem.

Apparaten, väl emballerad och försedd med påbörjat provarbete samt utförlig bruksanvisning, erhålles för det billiga priset av kronor 3:90 plus frakt, och råda vi envar som ännu ej förskaffat sig densamma att genast tillskriva fabrikanen. Adressen är endast Sydsvenska Maskinimporten, Avd. 12, Malmö.

Firman anfägrer även agenter å alla platser mot hög provision och fast lön. (Annon.)

Erinringar från klostret.

(Forts. fr. sid. 996.)

livet. För att få ett säkert och behagligt uppträdande fingo vi därför genom en mängd små arrangerade scener lära oss att konversera med personer av olika rang och bildning, överordnade, jämställde och underordnade. Allt var naturligtvis fingerat och flickorna hade sinsemellan olika roller. Ett utomordentligt pedagogiskt grepp! Ty vad är viktigare för en kvinna — vilken ställning i livet hon än har — än vissheten att med takt och värdighet behärska varje situation? Hur många flickor, som plågas av sin egen blyghet eller plåga andra med sin alltför oslipade tvärsäkerhet skulle inte ha nytta av en sådan övning redan i skolan!

— n.

Porträttet på väggen.

(Forts. fr. sid. 1003.)

uppträdde, trängdes massorna för att höra honom; det blev min högsta och varmaste önskan att få se honom, tala med honom.

Äntligen, efter jag vet inte hur mycket springande hit och dit, hade jag då i min hand en av dessa små papperslappar, som, lik en trollformel, öppnade dörrarna till deputeradekammaren. Men väl kommen ut till Versailles blev jag tillbakavisad av vaktens, min biljett gällde inte den dagen, den var för gammal.

Sedan jag djupt förtvivlad irrat omkring planlöst, hur länge vet jag inte, tog jag alldeles uppgiven av grämlse och trötthet, taget tillbaka till Paris.

Alla kupéer voro fullsatta, så jag hade berett mig på att få stå hela vägen, när i sista ögonblicket ännu ett par herrar kommo till och togo två reserverade platser i besittning. Då de upptäckte mig stående och nära att svimma, gjorde de artigt plats åt mig, och snart voro vi i samspråk.

Vad var naturligare än att jag berättade min otur med biljetten. Den ena av herrarna, han, som hela tiden fört ordet, presenterade sig då. Det var Gambetta.

Från den dagen hade jag en biljett var gång Gambetta skulle tala, detta spred sig snart och det dröjde inte länge förr än man skickade mig böneskrifter att förmedla till den allsmäktige och...

Hon tystnade, avbrytande sig mitt i meningen, elden i hennes ögon slocknade och hon blev åter den gamla, liknöjda Avdotja Alexandrovna. Ångrade hon kanske, att hon alls hade gläntat på dörren till sitt minnes skattkammare, eller var hon rädd att hon skulle låta föra sig för långt, så att hon inte längre bleve ensam om det förlutna.

Stillatigande sutto vi bredvid varandra, men våra blickar sökte oreflekterat porträttet på väggen. Det föreställde henne iförd en dräkt från andra kejsardömets tid.

En sådan segerviss bedårande fägring strålade ut från detta ansikte, att, när man en gång fått uppmärksamheten fäst på denna bild var hela omgivningen som förvandlad; till varenda vrå av rummet kastade den en reflex av skönhet och jublande livsglädje.

Hur mycken hyllning och kärlek hade inte lagts ner för denna kvinnas fötter? Men hon hade betalt det med sitt sinnes jämnvikt och nu väntade hon bara på att hennes livskraft skulle tömmas ut och hon själv försvinna liksom flodens vatten därutån för hennes fönster, lydande en orubblig naturlag, flöt bort i Volga.. hon visste att så skulle ske och detta var hennes tröst.

EBBA SALWÉN.

Se här

det hårvatten, som Ni förr eller senare kommer att använda. Det skiljer sig från alla andra hårvatten genom att även vara ett av läkare rekommenderat *hårmedel*.

F. PAULI'S AZYMOL-STIMULUS

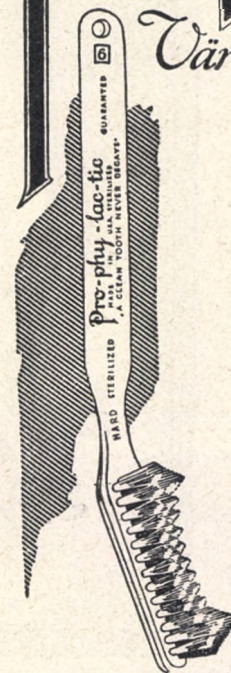
stimulerar hårcellerna till ny växtkraft och framkallar nytt hår.

Damer böra för Hösten köpa

Twifits Korsetter med eller utan snörning.
Twifits Strumpor i silke, merceriserade och ylle.
Twifits Underkläder i crêpe de chine, silke- och bomullstricot och opal.
Twifits Brösthållare samt strumphållare i silke och bomull.
Twifit har det största urval, det nyaste och elegantaste i modeväg och lägsta priser i Stockholm.
Illustrerade korsettataloger sändas gratis och portofritt.
TWIFIT, Nybrogatan 11, Stockholm. Telefon 758 54
758 53

Pro-phy-lactic

Världens bästa tandborste

Årlig världsförbrukning över 12 miljoner

3 STORLEKAR för vuxna, skolungdom och barn

3 HÄRDHETSGRADER hårda, medelhårda eller mjuka borst

ENDAST EN KVALITET

Erhålles hos apotekare, färghandlare, frisörer m. fl.

ÅKTA ENDAST I DEN GULA ASKEN

Rena tänder förstöras icke

Generalagent:
ENEQVIST, HOLME & Co. A.B.
VASAGATAN 15-17, STOCKHOLM

IDUNS SKÖNHETS- INSTITUT

N:r 91. Iduns Skönhetsråd!
Finnes något verksamt medel mot s. k. hudmögel, stora, vårtliknande fläckar, som slå ut på huden både i ansikte och på kroppen i övrigt? Förekomma mest, kanske uteslutande, hos äldre personer. Tacksam för svar. *Rådlös.*

Dessa fläckar kunna behandlas med citronkompresser. Låt friska citronskivor ligga och draga några timmar i stark vinättika. Lagom stora bitar därav läggas över fläckarna med vaxduksförband och få sitta på under natten. Upprepas en tid tills bättring uppnåtts.

Bästa sättet att få bort en sådan vanprydnad i ansiktet är att låta borttaga den med elektricitet av en hudspecialist.

N:r 92. Snälla Skönhetsdoktor, finns det något medel att få mindre tjocka kinder? Jag får alltid lida spe för mina kinders skull och det är jag trött på. Tacksam för råd är *30-åring.*

Om ni har ovanligt tjocka kinder är ni nog ganska fet i allmänhet och bör akta er för sötsaker och annat fettbildande.

Försök en tid med att lägga på kinderna omslag av varmt saltvatten, ungefär i tesked salt till i glas vatten. Omslagen skola vara vätvärmande, alltså med vaxduk över; anbringas på kvällen och få sitta på till morgonen, då ansiktet tvättas som vanligt.

N:r 93. Vad skall jag göra med mina händer, som alltid känns torra, isynnerhet inuti.

Pert.

Ni bör alltid använda *överfettad* toalett tvål, ty händerna tåla antagligen ej vanlig tvål. Efter varje tvättning skall ni ingnida händerna med följande blandning: 60 centiliter glycerin och 30 centiliter 98 % alkohol, vari i tesked borsyra upplöses.

N:r 94. Har i sommar samlat en del lavendelblommor och torkat dem. Som jag hört att lavendelättika skall vara bra för huden, undrar jag om Iduns Skönhetsdoktor kan lämna recept därpå.

Lavendel.

Lägg 60 gr. av de torkade blommorna i ½ l. stark vinättika och låt stå en vecka. Blandningen omskakas flera gånger om dagen.

Det finnes ej något bättre

till tvätt än Tvättextrakt Solidar. Innehåller ej några frätande beståndsdelar. Se bruksanvisningarna. Märk noga priserna: 52 öre pr 1/1- och 27 öre pr 1/2-paket och att dessa innehålla minst resp. 160 o. 80 gr. torr tvål pr paket.

TVÄTT-EXTRAKT SOLIDAR

FRÅN **FERD. MÜLHENS, KÖLN**

HUVUDEFABRIK GRUNDAD 1792

Filialfabriker: STOCKHOLM-SUNDBYBERG, RIGA, NEW-YORK, WIEN, GENUA.

Vätskan silas och pressas ut samt fylls på flaskor, som korkas väl. Något av detta hålles i tvättvatten och kännes mycket uppriskande för huden.

Till nästa sommar får ni komma ihåg att toalettättikan blir ofantligt mycket bättre och får starkare lukt, om friska blommor användas, men då fordras dubbelt i vikt mot torkade till samma mängd ättika.

N:r 95. Vore mycket tacksam, om Fru Skönhetsdoktor ville giva mig ett råd i nedanstående angelägenhet:

Har antagligen genom så gott som kronisk snuva under den kallare årstiden fått näsan en smula röd. Använder puder med litet crème inunder, men hjälper detta inte mycket. Finnes ett bättre sätt att få bort rodnaden, vore jag tacksam få veta detta. *24-åring.*

Första villkoret för att slippa få näsan röd är att akta sig för snuva genom att hålla fötterna varma, således ej gå ute med lågskor om vintern. — Badda näsan om aftnarna med stark, varm alunlösning, 1 del mot 10. Ett annat medel är att lägga på kompresser av 4 gr. salmiak, 2 gr. garvsyra, 56 gr. glycerin och 84 gr. rosenvatten. Omslagen skola vara av renad vadd doppade i lösning.

gen, som läggas över näsan med vaxtaft och bindel över och få sitta på under natten. — När ni använder puder, måste detta vara mer gult än vitt för att förtaga rodnaden.

Drick ett glas hett vatten varje morgon en stund före frukost.

N:r 96. Var vänlig giv en gammal prenumerant ett råd hur man skall få bort mörka och pussiga ringar under ögonen.

Jag är fullkomligt frisk, kanske det beror på min ålder.

60-årig fru.

På åldern kan det icke bero, snarare då på något sjukligt ni ej är medveten om eller på ansträngning av ögonen. Försök att stärka era krafter i allmänhet och ansträng ej ögonen över hövan t. ex. med läsning i liggande ställning etc. Laga att ni får tillräcklig sömn. — Emellertid kan ni försöka att om natten lägga på kompresser av lika delar borsyrelösning och rosenvatten. Det är fullkomligt ofarligt och kan hjälpa. Det skadar ej med en lätt massage under ögonen, bestående av små lätta stötar med långfinger-topparna.

Fru Skönhetsdoktor.

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga: Kan en fyra-årig boxerhund som hittills levt på blandad föda, kokta ben o. dyl., leva uteslutande på "dog-cakes" under en tid av c:a 4 månader. Hur mycket bör den ha per dag? Skola bröden blötas upp?

Tosca.

Svar: En hund kan icke uteslutande leva på dog-cakes utan måste tillika ha blandad föda. Men han behöver ej ha av den senare födan mer än ett mål om dagen; det andra målet kan vara cakes. Dessa skola ej blötas upp annat än med hundens egen saliv, vilket är det nyttigaste för honom.

En eller annan gång skadar det ej hunden att ett par dagar å rad endast få dog-cakes, men då måste han den tredje dagen få ett gott mål blandad föda. Hur stora portioner han skall ha av hundbrödet får hans egen storlek och aptit avgöra.

Fråga: Hurudan färg på tapeter, gardiner, möbeltyg och matta vore trevligast till en liten hall med gråblå allmogemöbel? Pas-

Nervernas besegrare.

Ett meddelande till alla som äro i behov av ett ögonblickligen nervlugnande och rogivande medel.

Elefantens Droghandel, Stockholm, har nyligen i handeln utsläppt en ny, av dem tillverkad specialitet, Somnogan. Detta preparat är fullkomligt oskadligt men likväl så gott som omedelbart nervlugnande och rogivande. Somnogan är icke vanebildande och förorsakar inga bi- eller efterverkningar såsom däsighet, dålig andedräft, finnar etc. Somnogan finnes i rör om 20 tabletter till ett pris av kr. 2:50, och erhålles å apoteken.

På begäran får jag härmed intyga, att enligt uppgifter i den medicinska litteraturen, somnogan-substansen (CH₂), CH₂CHBr.CO.NH.CO.NH₂, har en omedelbart nervlugnande och rogivande verkan. Enligt gjorda iakttagelser är den oskadlig och har inga som helst biverkningar.

Stockholm den 29 maj 1925.

Håkan Sandqvist,
Prof. vid Kungl. Farmaceutiska Institutet, Stockholm.

Eder sjukdom.

Naturens egna botemedel.

Det har på ett av världens största sjukhus vetenskapligt konstaterats, att naturens grundämne, äkta radium, i ända upptill 89 % fall av reumatism har visat sig verksamt och botande. Det har vidare av radiumforskare, professorer och erkända läkare konstaterats, att radium, som det finns fördelat i Miradium-salt, -pastiller och tabletter är ytterst verksamt mot ischias, nervkänhet, blodbrist, sömnlöshet, dålig aptit och matsmältning, åderförkalkning och ålderdomssvagheter. En radiumkur börjas med Miradium-salt, som fås på apoteken å kr. 6.50. Utvärtes användes Miradium-salvan, som hastigt fördrivar smärtorna, pr tub kr. 3.50. Skriv till Miradium-officinen, Apoteket Vasens Apoteksvarucentral Vitrum, Stockholm, efter broschyren, om radium, som skickas gratis och franko.

GLÖM EJ att i god tid förnya prenumerationen för 4:de kvartalet. Ni erhåller då **IDUNS JULNUMMER gratis.**

Lider Ni av Reumatism?

Stilla då plågan på detta lätta sätt!

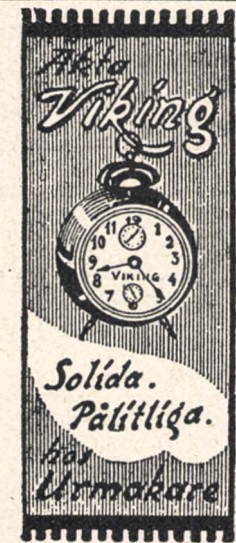
Skafta en flaska Sloans Liniment och stryk med fingret något liniment på det värkande stället. Skillnaden märks omedelbart, och på ett par sekunder få de plågade och värkande vävnaderna lindring, så att Er smärta försvinner. Ingen ingridning, ty Sloans tränger in av sig självt.

Ni behöver Sloans nu genast, om Ni lider av reumatism, ischias, ländvärk, nervinflammation, försträckning, ryggvärk, bröstvärk eller stelhet. Fås på alla Apotek

Sloan's Liniment

BORTTAGER SMÄRTA

TRICOPHEROUS

är världens förnämsta härmedel och överträffas icke av något annat liknande preparat.

Pris pr fl. 3:25.

Erhålls hos alla 1:sta klass Parfymeri, Damfrisering och Drogaffärer.

Ensamförsäljare: MADSEN & WIVEL, Köpenhamn.

Den omtänksamma Husmodern vänder sig alltid till LUNDA TVÄTTINRÄTTNING Tel. Drottningholm 20 och 190

Lukta ej! Tvål, vatten och renlighet äro ej nog. Endast ALBA borttager all "miasme humain" (från hudluft). Per post om 5 kronor sändas till ALBA, LUND.

ARMOFIN innehåller ej formalin eller liknande hudretande medel och är fullkomligt oskadligt.

ARMSVETT och FOTSVETT äro ytterst plågsamma åkommor, och den dam eller herre, som håller på sin personliga kultur och kroppsvård, vill ej gärna förråda sig genom svettluft. Kasta bort de ohygieniska svettlapparna, använd ARMOFIN och känn Eder torr och sval under armarna samt spara Edra blusar.

ARMOFIN säljes i alla parfymaffärer till kr. 2.50, 3.50 och 4.50. Till landsorten sändes ARMOFIN mot efterkrav vid hänvändelse till

KEM. TEKN. FABR. ARMOFIN, Storgatan 22, Stockholm. Tel. 760 57.

Det ledande svenska kvalitetsmärket

Kungl. Hovlev.

Malmskillnadsgatan 25 B STOCKHOLM

Nedsatta priser. Goda avbet.-villkor.

Nältuben håller Dennison's Creme (FISKLIM)

fänskt och klisterkraftigt i årtal. Trä, glas, keramik läden, tyg, papp-repareras fort med

"Dennison Creme"

Det är det starkaste universallim, som framställes (ej eldfarligt - torkar ej)

Bevär det hos Eder handlande

Dennison-Manufacturing Co's AFD.17.

Vesterbrogade 4, København B.

Sänd mig gratis och franco en provtub.

Namn:

Bostad:

Bostadress:

sar det att bekläda väggarna med papp och sedan måla dem med en liten ranka upptill. I så fall vilken färg? — Vilken färg på tapet, möbelyg och gardiner vore vackrast till ett rum med benvit möbel? Korkmattan går i beige, grått och något rött. — Verkar det klottrigt att i ett litet kök måla trävirket i ljus mahogny samt väggarna i en gulbrun färg? Mattan har jag tänkt mig i samma färg som väggarna. Är det kanske lugnare med en färg? I så fall vilken? Köket är endast 3x3 kvm.

Självförsörjande.

Svar: Mot de gråblå möblerna i hallen är vackert med enfärgade tapeter i grått, ljusa om rummet är mörkt, gärna med en fris upptill, om också ej precis en ranka. Frisen kan vara färgrik blott färgerna överensstämmer med rummet för övrigt. Gardinerna kunna vara blågrå i allmogevävnad. Om ni skall ha korkmatta i hallen passar bäst med parkettgolvmönster. Till möbelyg passar gobelängtyg, som finnas i rikt urval och i dämpade färger.

Till möbelyg för de benvita möblerna bör ni ta en färg som ni själv tycker bra om. Den bör helst vara matt utan framträdande mönster, t. ex. matt hallonfärg. Gardiner i samma färg fast ännu mycket ljusare eller helt vita och tapeterna beigefärgade något i samma väg som benvitt fast mörkare. Ett svagt tecknat mönster därpå skadar ej.

Tror ej köket blir trevligt i två olika färger. Rummet ser större ut om det är målat i någon ljus färg, som lätt kan tvättas. Skåp och dörrar kunna vara av samma färg eller något litet mörkare. Om det skall vara korkmatta, bör den vara mera ljus än mörk, dock ej så ljus som väggarna.

Fråga: Skulle vara mycket tacksam, om Idun kunde förhjälp mig till klarhet i följande:

1) Kan det ur någon synpunkt vara skadligt att försöka "hålla fram" ett 7 veckors gammalt barn och vänja det vid renlighet, då man stadigt håller om ryggen, och då barnet inte reagerar däremot? 2) Kan ofta återkommande förstopning (t. o. m. 24 timmar) vara en orsak härav, eller i annat fall, vad är att göra?

3) Då naveln vätskar och navelknappen synes blåsartad, men barnet icke ömmar vid beröring, finnes då anledning till oro? Använder Hydrozonsalva.

Ung moder.

Svar: 1) Nej. 2) Frågan är antagligen felaktigt formulerad. "Ung moder" menar väl: kan ofta återkommande förstopning vara en följd (ej orsak) härav. Svar: Nej. Är avföringen av vanlig konsistens är intet att göra. Är den däremot mycket hård, kan ni ge barnet en tesked mjöl, som fås på apoteket.

3) Nej. Men använd puder i stället för hydrozonsalva.

Fråga: Är det ej en herres absoluta skyldighet och en självskriven sak att han skall följa den dam hem, som han haft till bordet vid middag el. supé med dans, även om det varit ordnat så att herrarna själva få bjuda upp till supén. Har alltid varit van att ta saken som självskriven men sedan jag varit på åtskilliga "danser" i Sthlm är jag inte så säker på det längre. Har ofta sett att damerna resa hem ensamma då inte deras kavaljerer särskilt bett att få följa dem hem. Herrarna ha utan vidare rest hem i en annan bil.

Svar: Numera anses det nog inte för en herres absoluta skyldighet att eskortera sin dam hem. Men när han har privilegiet att välja sin bordsdam, så brukar därav följa, att han är endast alltför ivrig att få ledsaga henne hem. Men antag att er kavaljer är gift — ja, ni ser, det

O, ungdom! Hur fager du är!

Bibehåll Er ungdomlighet inte bara till själen utan även till kroppen!

Drag nytta av de hudförskönnande ämnen, som tillsammans utgöra Ovicula — skönhetsvälen.

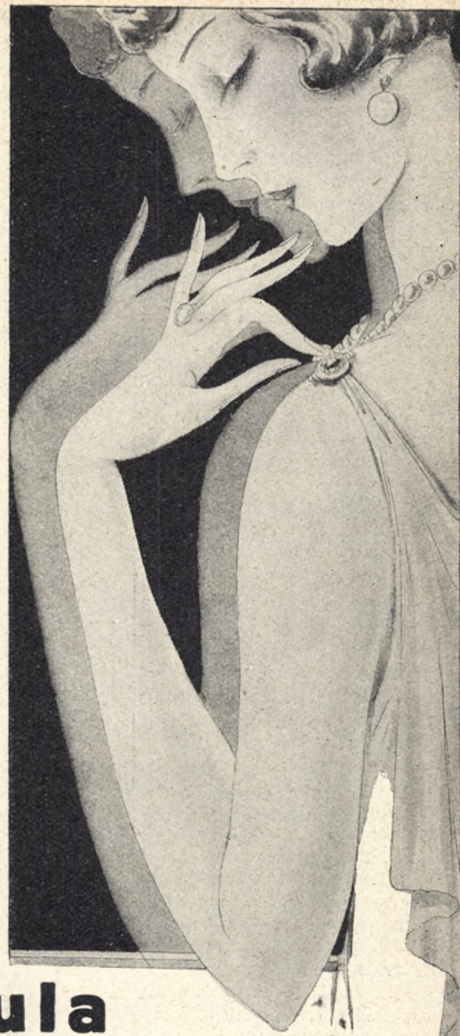
De äga förmågan att göra huden fast och jämn, borttaga kvisslor och finnar m. m.

Den enda tvål som innehåller ren naturlig äggula är

F. Pauli's

Ovicula

Skönhetsvälen

Oumbärligt

och lindrande medel mot skramor, skrovlig och sprucken hud, hudlöshet hos små barn samt mot alla dagliga hudirritationer, förorsakade av blåst og sol.

Chesebrough's

Vaseline

(med klöverblad-varumärket) har ett mer än ett halvt århundrade gammalt gott namn bland läkare och mödrar. Ha alltid en burk eller tub till hands.

Ottomaner

en bädd kr. 75, två bäddar kr. 100. Chäslonger kr. 28. Ekmöbler, Skinnmöbler, Sängkläder

fraktfritt. Begär katalog. Danielssons Verkstad, Huddinge. Tel. Huddinge 93.

LIV FÖRSÄKRINGSBOLAGET

BALDER

STOCKHOLM

Sveriges äldsta, redan från början av de försäkrade allena ägda livförsäkringsbolag.

Låga premier

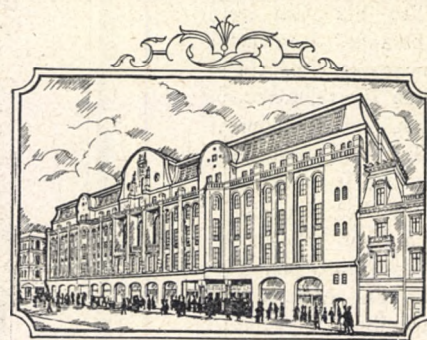
Höga premieåterbärningar och vinster

Grundfast soliditet

Ansvarssum. 120,000,000 kr.

AKTA SPETSAR

alla slag till billiga priser i Teneriffa Magasinet, 5 Biblioteksg.

ETT DECENNIUM

har förlutit sedan det nya N. K. vid Hamngatan invigdes av H. M:t Konungen. Den 22 sept. 1915 öppnades för allmänheten det varuhus, som alljämt är stockholmarnes "central" för inköp av allt som hör till det dagliga livets behov...

A/B NORDISKA KOMPANIET

gives tillfällen i det mänskliga livet! Men X. har tydligen sin erfarenhet från ungdomsdanser och från dessa är det väl vanligast att några stycken herrar slå sig ihop med sina utvalda damer om en bil och så kuskar man runt och avlämnar damerna vid deras port. Så brukas mest och så anses mest korrekt, tro vi.

Fråga: Har genom arv erhållit en Kungl. Patriotiska sällskapets guldmedalj, men som den för mig är alldeles värdelös undrar jag, om man kan återsända den till Patr. Sällskapet.

Frågväs.

Svar: Patriotiska Sällskapet återtar inte en utdelad medalj. Men den kan säljas hos guldsmed L. O. Wiberg, Västerlånggatan 75, vilken köper medaljer av guld till högsta pris.

Fråga: 1) För värden värdinnan till bordet vid silverbröllop? 2) Gå de in först till bordet i matsalen? 3) Kan silverbruden ha vilken färg som helst på klänning? 4) Om gästerna bestå av släkt, chefer och förmän hur bör då placeras? 5) Talar brudgummen till silverbruden?

Oviss.

Svar: 1) Silverbrudparet sitter bredvid varandra vid bordet och äro de förnämsta gästerna.

2) Ja. 3) Silverbruden brukar vanligen vara klädd i silvergrått men kan naturligtvis kläda sig som hon själv finner bäst. 4) Eftersom det är en familjefest, höra de äldsta och närmaste släktingarna intaga hedersplatser bredvid och mitt emot silverbrudparet, som bäst placeras mitt på ena långsidan av bordet. 5) Det är på sin plats att brudgummen säger några ord till sin hustru i form av ett skåttal.

Fråga: Hurudana dörrdraperier (evt. för 3 dörrar) skall jag välja till matsal med benvit roccomöbel? Stolarna äro klädda med enfärgat, blått hemslojdstyg. Övergardinerna äro av blå japon och matbordsduken är även blå. Väggarna äro limfärgade i matt orange.

Blå draperier skulle göra sig utmärkt mot väggen, men är jag rädd, att då blir för mycket blått i rummet.

Flerårig prenumerant.

Svar: Om dörrdraperierna väljas blå, måste färgen vara mycket mörk för att rummet ej skall bli för blått, som ni säger. Annars kunde förhängena vara av grovt grått linne med en enkel hälsöm i kanten.

Fråga: Tacksam för anvisning på något bra hotell, ej för dyrt, i San Remo. Är klimatet gott där i okt. och lämpligt för botande av bronchialkatarr? Bör möjligen Capri väljas, och i så fall, vilket hotell är "lagom" dyrt?

Stockholmsfru.

Svar: San Remo är nog lämpligare än Capri, emedan där är alldeles skyddat för nordliga vindar. Där är härligt i oktober.

Bland hotell kan nämnas Hotel Miramar och Hotel Belvedere. Bland pensioner Pension du Midi.

Fråga: 1) Vad fordras för skolunderbyggnad för att kunna taga organistexamen?

2) Huru stora äro inträdesfordringarna, samt hur lång tid åtgår för detsamma?

3) Kan man taga examen i Skara eller måste man in vid Musikaliska Akademien?

4) Huru ställer sig lönerna för en organist.

Gammal Idunprenumerant.

Svar: 1) Vanlig skolunderbyggnad. — 2) Inträdesfordringar: Anlag för musik samt så mycken utbildning i facket, att anlaget tydligt framgår, nöjaktigt insikt i musiklärans element Utbildningstid för organistexamen högst 5 månader, kortare tid beroende av förkunskaper. — 3) Undervisning

IDUNS KOKBOK

av Elisabeth Östman-Sundstrand

är en oundgänglig hjälp vid

syltning, konservering, svampinläggning.

J. trefärgstryck rikt illustrerad
ny upplaga.
Kr. 6:-

Rekvirera genast från närmaste bokhandel eller direkt från
Iduns Expedition · Stockholm.
Mot postförskott. Portofritt.

Motto:
Rådfråga
Eder handlande.

Vilket tvättpulver bör jag använda?

Rådfråga Eder handlande, som numera torde vara fullt medveten om, vilka tvättmedel som äro oskadliga, och därför bör kunna ge Eder ett gott råd.

Enl. prov, utförda vid Statens Provningsanstalt, har ådagalagts, att *de flesta i handeln förekommande tvättmedlen äro perborathaltiga och åstadkomma därigenom linneplaggens förtidiga ruin.*

Ett tvättpulver, som Ni däremot alltid kan ha fullt förtroende för är

Barnängens

BJÖRN - TVÄTT- PULVER

Rekvirera Doktor Liljeblds broschyr i tvättfrågan hos Eder handlande! ☆

gen är kostnadsfri vid Musikkonserveratorien i Stockholm. Organistexamen kan avläggas även hos en organist vid domkyrka i landsorten. — 4) Lönen beror helt och hållet av hur tjänstgöringen är beskaffad. Stor är den nog inte, men en organist har alltid tillfälle till biförtjänst genom lektioner.

Fråga: Finns det något hem för pauvres honteux, där en medelålders herre utan förmåga att arbeta och utan inkomster, kunde mottagas. I så fall vore jag tacksam för veta årligt pris och möjliga villkor. W. M.

Svar: Vid Danviks hem, Henriksdal skulle det möjligen lyckas för den frågan gäller att få plats, isynnerhet om han är skriven i Stockholm.

Skriftlig ansökan insändes till Kungl. direktionen med uppgift om den sökande önskar inkomma å allmän eller enskild avdelning, om i eget eller delat rum. Vidare medsändes åldersbevis, läkarbetyg samt säkerhet för avgiftens erläggande genom borgensförbindelse av två vederhäftiga personer eller överlåtelse av pension eller värdehandling.

Årsavgiften för enskilt rum 1,100 kr., för delat rum 800 kr. För plats å allmän sal 500 kr.

Fråga: Som jag ser så många olika sorters frågor besvarade i det innehållsrika Idun vill jag även be om svar på en fråga.

Var finnes någon fabrik för tillverkning eller framställning av råa bengryn till hönsfoder? Vill be om adressen tillkännagiven i Idun.

Hönskötare.

Svar: Rosehills fabrik, Norrköping, tillverkar alla slag av hönsfoder.

LÄSARINNORNAS SPALT

SVAR.

Svar till Bekymrad syster. Ja, det är ju mycket tråkigt att så många människor inte kunna få arbete. Både kontorsfolk och till och med ingenjörer kunna inte få platser, utan få lägga om sitt arbete. Jag vet en ung man, som hade fått en mycket dyrbar utbildning, men inte kunde få plats i sitt fack. Men vet ni vad han gjorde — han gick helt resolut in i faderns affär, för att förestå och sköta den, vilket kom väl till pass, då fadern blev sjuklig. D. v. s. han tog det allra närmast liggande arbetet. Kunde inte den unge kontorsmannen göra något liknande? Kunde han inte sköta böckerna för någon affärsman? Eller sätta sig in i deklarationssystemet för att hjälpa folk med detta, när den tiden är för handen? Eller taga någon sorts agentur? Eller resa i en eller annan artikel? Man ser ibland annonser efter personer villiga att göra detta. Så finns här avbetalningsaffärer som annonsera efter inkassare. Till alla dessa platser fordras att vederbörande ha "en talande tunga". Men tro inte att en sådan egenskap är medfödd. Den kan i livets skola för den energiske och målmedvetne förvärvas. Jag vet två personer, som gjort så och tack vare att de lärde sig att röra sig bland människor och att ledigt samtala med människor, arbetade de sig ur ett underordnat arbete upp till ett vida större och mångdubbelt mera betalt. Och dock vore de så blyga i uppväxtåldern att de rodnade bara man såg på dem. Alltså: må den unge mannen fresta lyckan i alla des-

FÖRSTA VARDAGEN

i varje månad

BÖRJAR NY KURS I MASKINSTICKNING

Kurserna vara intill 2 månader med daglig undervisningstid kl. 12—4 e. m.

PRIS: Kr. 30:— per kurs

Eleverna få själva välja vilka plagg de vilja förfärdiga.

Obs. I Intet som helst köptvång är förenat med kursernas genomgående.

A.-B. PER PERSSONS VÄF- OCH STICKMASKIN
Fack 517, Stockholm 1 Tel. K. 4000

SVENSKA TRYCKERI- AKTIEBOLAGET STOCKHOLM

Huvudaffären: Klarabergsg. 54
Tel.: 2123, 4061
N. 93, N. 993

Filialen: Riddaregatan 17
Telefoner: 72565
Norr 647

Utför alla slags Bok-, Tidsnings-, Illustrations- och Accidenstryck

Vackert hår

behöver icke nödvändigtvis vara stort, men det måste vara mjukt, glänsande och fint som silke samt vara väl ordnat i den frisy som passar Eder bäst. Av alla champoneringspulver är Syster Ellas olika varianter de förnämsta. Se därför alltid till att Ni får

Syster ELLAS Schampo- neringspulver.

Olycksfall- och sjuk- Skadestands- Automobil- Motorcykel- Glas- o. Vattenskade- försäkring.

Försäkrings A.-B. NORNAN, Göteborg.

Från smältdeglarna vid bruket genom många fackmässiga och konstnärliga, ytterst intressanta behandlingar och procedurer kommer kristall och konstglas samt numera även vanligt hushållsglas m. m. i vårt land direkt till försäljningsdisken utan fördyrande mellanhänder endast i

Svenska Kristallaffären,
Stockholm: Vasagatan 23—25 (Auditorium).
Göteborg: Ö. Hamngatan 27.
Malmö: Södergatan 10.
Eslöv: Firma Ernst W. Johansson

STOFF och STIL

Norrandsgatan 20, Sthlm. Tel. 30399.
Emottager beställning på klädningar och dräkter. Egna tyger får medtagas. Specialité brud- och tärnklädningar. Förstklassigt utförande till låga priser.

Vävskedar

jämte övriga tillbehör för handvävstolar. Vävspannare, Skyttlar, Skedkrokar och Spolmaskiner köpas förmåligast hos

A.-B. Borås Mek. Väfskedsfabrik, Borås. Rikstelefon 10 28.
Exp. till landsorten mot postförskott.

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å APOTEKET VASENS APOTEKSVARUCENTRAL VITRUM, STOCKHOLM
Originalflaskor om 500 gram. Fås å alla apotek. Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

TVÄTT.

För välgjort arbete, sänd Eder tvätt till STOCKHOLMS TVÄTTANSTALT. Telefon Huvudsta 1 09.

För Gardiner o. Stores

Linne, Voile, Etamine, Tyll, Spetsar o. Motiv, äkta o. imit. Stort urval! Billiga priser!

DE FÖRENADE SPETSFABRIKERNAS FÖRSÄLJNINGSLOKAL, Greftureg. 13 (Hörnbutiken) Stockholm.

Millidin Frostspråk, Kylskador, Kylknölar, Röda spruckna händer o. s. v.

Obs. I Marknadens förnämsta barnsalva.

Burkar 2:75, tuber 2:50, askar 1:— i alla affärer. Mot postförskott från MILLIDINFABRIKEN A.-B., Helsingborg

sa uppräknade branscher. Gå frimodigt tillväga. Inte vara rädd för 99 nej. Det hundra ordet på en framställning kan bli ja. Låt honom ej glömma ordet: "Friskt vågat är hälften vunnet." Även ett annat ord må anföras: "Lyckan står den djärve bi."

Ebon.

Svar till Förtvivlad hemlös. Var inte förtvivlad kära ni. Allt reder sig nog. Ni har ju hälsan. Det är ju alltid något gott. Enligt min mening bör ni söka en plats, bättre än att taga lån för att få en lägenhet och däri ta emot inackorderingar. Det kan nog löna sig för många att ta inackorderingar, men inte för alla. Går det inte med inackorderingar, om ni inte får tillräckligt många, eller dessa inte betala, så står ni där och er skuld står kvar. Längre fram kanske. Men enligt min mening inte nu. Försök att få en plats. Här finns i tidningarna en slags annonser, som man alltid återfinner: hem där husmodern saknas eller där hon är sjuk, söker en enkel person att sköta huset. Detta både i staden och på landet. Sjuka damer söka någon att hjälpa sig till rätta i huset, med mat och vård. En sådan plats borde ni försöka att få. Det är lugna hem med en enkel matlagning och det är lugna platser. Och när ni nu är 50 år tycker jag en sådan plats skulle passa. Sök efter en sådan annons eller sätt själv in en. Börja med Idun. Ni kunde ju också försöka att få ett s. k. skolhushåll. Då hyra barnens föräldrar rum, möblera dessa, betala maten och ger er dessutom betalt för ert arbete. Men ni är kanske för gammal till en sådan plats ty den är ju inte så lugn. Jag vet en äldre fru, mycket äldre än ni, som hade en sådan plats. Håll nu bara modet uppe. Se er omkring. Tala med alla människor som ni träffar. Vem vet, kanske ni i er omedelbara närhet kan få något som passar. Får ni intet underhåll av er man? Har ni inga släktingar, i vars hus ni kan vara till nytta? Tag vad som erbjuder sig. Atminstone till en början.

Ebon.

FRÅGOR.

En bön från Norrland.

Jag är en fattig hustru, som härmed vågar bedja Iduns läsarrinnor om någon liten hjälp, av vad slag den än må vara. Jag bor i en liten skogsby 3 mil ovanför Vilhelmina; farbar väg finnes icke ens hit upp, och tillfälle till arbete gives ej annat än under ett par månader på vintern, då skogsarbete pågår. Jag har fyra pojkar om 9, 7, 5 och 1½ år att försörja och väntar dessutom ännu ett barn i dagarna. Jag bleve därför oändligt tacksam om någon bland Iduns läsarkrets möjligen skulle kunna skänka mig litet avlagda kläder eller dylikt.

O. O., Vilhelmina.

Idun har förvisst sig hos ortens fjärdingsman att ovanstående är med sanningen överensstämmande. Adr. finnes på redaktionen.

En fästmö's fråga. Min fästman har, som så många andra i dessa tider, blivit utan plats och förgäves sökt erhålla ny. Han utbildade sig först till lantbrukare, kastade sedan om och blev kontorsman. Eftersom denna yr-

För den nyfödde.

Varje mor bör prova den mest praktiska, handsydd Bärmanteln, kr. 5, dessutom Utstyrslar å kr. 8 o. kr. 10 samt Modellkartongen Extra kr. 15. 14 års verksamhet. Fru E. Caspersson, Örebro.

CHINALACK

måste det vara, för att resultatet skall bli det bästa. Tag inga dåliga efterrapningar. CHINALACK finnes hos alla färghandlare.

Kjolplissering

Maskinmärkning, hälsöm och brodering. Ingeborg Lindeberg, Specialateljé, Mästersamuelsgatan 32, Stockholm. Order till landsorten omgående.

5:—

Ett gediget och billigt praktverk
Carl Larssons: Svenska kvinnan genom seklen.
Rekv. direkt fr. Iduns Exp., Sthlm. Fraktfritt Kr.

5:—

Bensintvätta

kostymen vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

Klipp ur pressen

rörande det nyligen utkomna tredje bandet av

Nordisk Familjebok

STOCKHOLMS-TIDN.: "Den nya Nordisk Familjebok fortfar att hävda sig såsom en encyklopedi, vars innehåll i fråga om sakrikedom, koncentration och vederhäftighet tål vid en jämförelse med de bästa utländska. I fråga om illustrativ utstyrelse står den nog i en klass för sig — hors concours."

AFTONBLADET: "Över huvud finner man, att denna nya serie av Nordisk Familjebok står på höjden av modernitet i fråga om innehåll, framställning och utstyrelse."

NYA DAGL. ALLEH.: "Vi äro livligt övertygade, att den bildade svenska allmänheten högt skattar den möda och omsorg, som nedlagts i detta stolta kulturverk, och att den med intresse motser dess nästa del."

SOCIAL-DEMOKRATEN: "Det allra bästa är naturligtvis att mobilisera eventuellt befintliga ekonomiska möjligheter för att skaffa ett verkligt gott lexikon. Ett i alla avseenden föredömligt sådant håller ju nu på att utgivas: Nordisk Familjeboks nya upplaga."

LUNDS DAGBLAD: "Den nya upplagan av Nordisk Familjebok är ett förträffligt kulturvapen. — Verkets prisbillighet gör det möjligt för en var att nu draga nytta av denna verkliga bokskatt."

SÖDRA DALARNAS TIDNING: "Den förnäma utstyrelsen i förening med det gedigna innehållet och den stora prisbilligheten har redan förskaffat verket ett betydande antal abonnenter."

HUVUDSTADSBLADET, Helsingfors: "Allt talar för att det nu utkomna tredje bandet betyder en fortsättning av den lysande inledning, som gjordes genom de två föregående volymerna. — Svensk kultur i världen har här fått en tillgång, vars betydelse icke kan skattas nog högt."

Verket kommer att omfatta 20 band; omkr. 2 band pr år utkomma. Priset är 20, 23 å 25 kr. pr band, beroende på bandets beskaffenhet. De nu utkomna tre banden erhållas omedelbart. Bekväma betalningsvillkor. Provhäfte erhålles gratis och rekvisition kan ske i närmaste bokhandeln eller direkt från förlaget.

A.-B. FAMILJEBOKEN,
Wasagatan 7, Stockholm.

Av SANGALLA tó
rekommendera vi
våra kända märken
"Pekoe Souchong"
"Imperial", "Ordinary"
i originalförpackningar.
PERCY F. LUCK & Co.

Plågas Ni av Huvudvärk och Reumatiska Smärtor?

Då bör Ni ej experimentera med tvivelaktiga medel utan med ens tillgripa de beprövade och av så många läkare vitsordade TOGAL-tabletterna. Dessa ställa ej blott omedelbart de olidligaste smärtor utan äro dessutom ofarliga för hjärta och mage. De utskilja dessutom starkt den skadliga urinsyran — roten till de flesta smärtor — ur kroppen, den enda väg som för till verkligt varaktigt hjälp mot det onda.

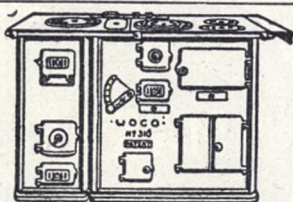
TOGAL-tabletterna finnas, utan recept, å alla apotek till Kr. 2: 40 och 0: 90. Se till att Ni få äkta Togal och ej efterapningar!

Babyutstyslar

bästa modeller och kvalitet.
Provkartong från kr. 9: 50.

Linneutstyrelse-affären
GREVTUREGATAN 24 B, Sthlm.
R. T. 754 23.

Svält ej Edra krukväxter. De leva ej endast av vatten. Giv dem Plantagen, ett på vetenskaplig grund sammansatt konc. växt-närings salt. Erhålles på bleckburkar hos Frö-, Färg- och Kemikaliehandlare Begär originalförpackning.

Effektivaste värmeledningsspisar
WOCO
Begär offert. Woco-Verkstäderna, Motala

Har Ni provat

Superb Senap?

Erkänd och eftersökt av finsmakare.

Tillverkare:
Apotekare W. Aleman, Eskilstuna.

Ensamförsäljare för Sverige:
KONSERVHANDELS A.-B.,
Norrköping.

Fråga: Jag har en ren och frisk hy men ganska ömtålig, och som efter tvättning kännes torr. Vilken tvål bör jag använda? Har provat flera av de i marknaden mest bekanta tvålarna, men ej funnit någon som är lämplig.

Mademoiselle X.
Svar: Alla, som ha en frisk och vacker hy, bör för att bibehålla densamma använda sig av en ren neutral tvål, fri från alla frammande tillsatser. En tvål som uppfyller dessa anspråk är Tefatvålen. Den är mild och behaglig med kraftigt lödringsförmåga även i hårt vatten samt ytterst välgörande för huden.
Hudspecialist.
(Annons.)

kesgrupp har det så hopplöst, ha vi tänkt oss försöka få lån till ett litet lantbruk och gifta oss för att arbeta gemensamt. Min familj motsätter sig våra planer och vill att jag skall bryta förlovingen, därför att min fästman ingen tryggad ställning har. Jag kan icke rätta mig efter deras vilja, alldenstund min fästman är en präktig, skotsam man, som utan eget förvällande råkat i svårighet och vi båda hålla lika innerligt av varandra nu i motgången, som förut. Om det blir oss möjligt ordna lånefrågan, göra vi då icke rätt som försöka? Vi äro väl icke de enda som börjat med ingenting? Ingen av oss är rädd för arbete. Jag vore tacksam få veta Iduns åsikt.
Fästmö.

BOKNYTT

En utmärkt atlas över Schweiz med dess automobilvägar har blivit oss tillsänd av Schweiziska turistbyrån och kan rekommenderas för alla som i egen bil ämna göra en turistfärd i de berömda nejderna.

Lyckan och skönheten av Ellen Key ny omarbetad upplaga i två delar av Livslinjer III har utkommit.

Goethes Ur min levnad Dikt och Sanning har nu utkommit med en tredje del. Liksom de föregående är denna del av det berömda arbetet rikt illustrerad med utmärkta bilder från Goethes tid och försedd med förklarande anmärkningar av Anders Österling som ävenså översatt arbetet.

Mitt system för kvinnor av J. P. Müller är en kortfattad broschyr där den bekanta gymnastik i ord och bild visar hur damerna skola förrätta sin dagliga gymnastik enligt hans system vilket som bekant när det är som bäst utgör en tillämpning av Lings gymnastik.

Bevingade ord och slagord heter ett verk av Valdemar Langlet, som i två delar utkommer på Hugo Gebers Förlag. Första delen är nu klar och omfattar bevingade ord och slagord från engelska, franska, grekiska, italienska, latinska, ryska, spanska och tyska språken m. fl. Ur det lika rikhaltiga som omväxlande materialet har Valdemar Langlet gjort ett omsorgsfullt urval samtidigt som han lyckats åstadkomma lika korta som uttömmande förklaringar. Slagorden och de bevingade orden ha erhållit allt större betydelse i det politiska livet men framför allt i tidningarna, och det lika givande som roande verket skall därför kunna påräkna det största intresse från den del av den tidningsläsande publiken, som verkligen vill förstå, vad den läser. Utöver den direkta praktiska nyttan — som är oskattbar för varje pedagog, tidningsman m. fl., som snabbt måste kunna ge svar på tal —, erbjuder verket en både rolig och intressant läsning.

BREVLÅDA

RED:S BREVLÅDA.

Kattutställningen uppskjuten. Med anledning av en del förfrågningar som ingått meddelas att kattutställningen av flera skäl icke kommer att hållas förrän nästa vår.

Även Ni

kan få lika vita tänder, som millioner människor äga.

VAR helst man går, möter man människor med vita tänder. För att vara vita, måste de vara fullständigt rena, vilket även gör dem bättre skyddade. Det känna vi alla till.

De äro emellertid det direkta resultatet av den nya metoden för rationell tandvård, vilken numera tillämpas av millioner människor. Gör själv ett försök med den och se, av vilken betydelse det kan vara för Eder.

Bildandet av tandbeläggning motverkas.

Tänderna äro mörka därför att de täckas av en beläggning — den klubbiga hinna, Ni kan känna. Äldre borstningsmetoder kvarlämnar en stor del av denna beläggning, som förbliver där. Den blir så småningom mörkare och bildar det smutsiga lager, som döljer tändernas vita glans.

Beläggningen är även bemängd med matrester, vilka jäsa och bilda syror. Den bringar syrorna i beröring med tänderna och förstör dem. Där alstras milliontals baciller, vilka jämte tandsten äro huvudorsaken till pyorrhé.

Få människor undgå dessa olägenheter, om de sköta sina tänder

enligt den gamla metoden. Den dentala vetenskapen har nu upptäckt två metoder att avlägsna tandbeläggningen. Med den ena upplöses, med den andra borttages den utan skadlig risping.

Framstående auktoriteter hava bevisat att dessa metoder äro effektiva. Ett nytt slags tandpasta har framställts för att möjliggöra deras dagliga praktiska tillämpning. Dess namn är Pepsodent.

Pepsodent begagnas nu över hela världen, huvudsakligen på tandläkares rekommendation.

Enastående resultat.

Pepsodent ökar salivens alkalihalt ävensom dess stärkelselösande förmåga. Därigenom vinna de av naturen verkamma skyddande faktorerna i styrka. Ni kommer att förvånas över det slutliga resultatet.

Gör ett försök med Pepsodent. Lägg märke till så rena tänderna kännas efter begagnandet. Märk även frånvaron av den klubbiga beläggningen. Iakttag huru tänderna bliva vitare, när den försvinner.

Ni kommer att prisa Eder lycklig att Ni vet detta.

Skaffa Eder en tub i dag.

Pepsodent

VARU-

Den nya epokgörande tandpasta.

Heltub kr. 1: 25.

Dubbel tub kr. 2: 25.

Generalagenter för Sverige: Eneqvist, Holme & Co. A.-B., Stockholm. 1621

En hel här av förkylnings-sjukdomar

kan hejdas genom att Ni i tid vid första symptom tager ett par Globoidtabletter. Dessa förlama ofelbart sjukdomens kraft genom att avlägsna dess orsaker. Ni kommer att inom en kort stund åter känna Eder piggt och kry.

Tillgrip alltid detta osvikliga medel vid förkylning, huvudvärk, nervös tandvärk, reumatism, gikt, ischias m. m. Ni kommer att prisa Globoidens underbara verkan till lindring och hälsa.

Globoid kan tagas utan minsta risk; det är absolut oskadligt för hjärta och mage. Tablettens ovala form underlättar deras intagande.

Å alla apotek erhålles (utan recept) Globoid i flaskor om 40 och 20 tabletter å ½ gram till ett pris av kr. 2:30 och 1:25 pr flaskor.

Alla Rättor lockas utav Muridin
Det verkar som förgiftat vin
Dess färg är röd
Och Muridin är säker död.

MURIDIN

försäljes i alla kemikalieaffärer och apotek i flaskor å 2: — & 3: 50.
OBS! Oskadligt för husdjuren.

Kom ihåg,

att för söndersprucken och kylid hy är LEDOLINSALVAN bäst.

Finnes i alla affärer.

Tekn. Fabr. Ledolin, Sthlm.

Rt. 26 62

A
D
A

Spegelblanka Diskbänkar

Ada-Zinkglans, godkänt av Husm. provkört torde vara det bästa specialputsmedel för Diskbänkar som nu finnes i marknaden — zinken blir helt enkelt spegelblank. Då det även säljes synnerligen billigt, tillråda vi Köp — "ADA".

En god hemma-mangel

som giver tvättkläderna en vacker glättning, utan att nöta och skada dem, är ovärderlig i ett hushåll.

Norrahammars manglar fylla i dessa avseenden de högsta anspråk och utföra ett synnerligen gott arbete.

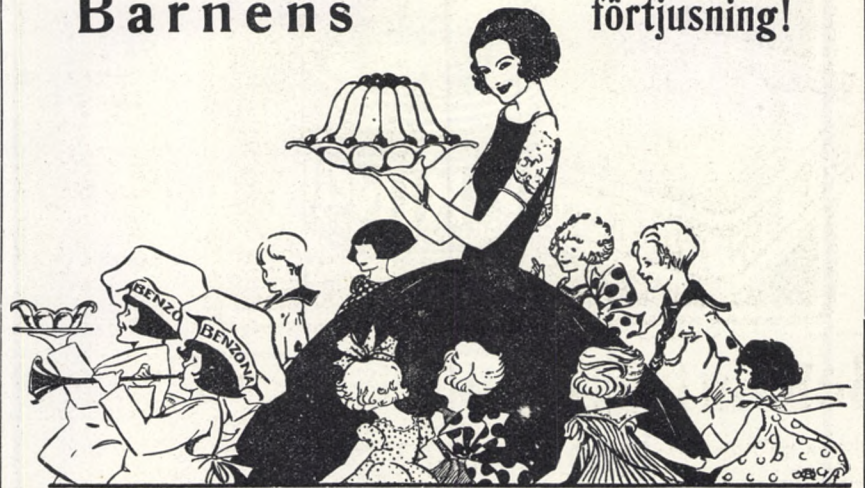
Norrahammars Hushållsmanglar

Praktiska modeller. Stabila. Hållbara. Billiga.

NORRAHAMMARS BRUK, NORRAHAMMAR.

Barnens förtjusning!

Benzona Choklad Pudding med Vanilj-Crem Sås.

Varje husmoder kan gratis avprova Benzona Puddingpulver

En lättlagad, billig men ändå läcker efterrätt blir Eder erfarenhet när Ni insänder nedanstående kupong, då vi gratis och portofritt tillställer Eder ett paket Benzona Puddingpulver.

B. 97.

Skrives endast
namn o. adress
postbefordras
kupongen i
öppet kuvert
för 5 öre.

A.-B. Alfred Benzon & C:o, Malmö.

Sänd gratis och portofritt enligt annons ett paket

Benzona Puddingpulver

Namn

Adress

Skriv tydligt.

IDUN. Obs.! Endast 1 pkt till varje familj. Gäller t. o. m. 1/10 25.

**En gedigen vara —
det bästa att sälja,
det bästa att köpa.**

En vara, som Ni utan risk kan rekommendera, som gör att kunderna komma åter till Eder belättna och villiga till nya inköp, det är vad Ni har i **HOLMA** vävnader. Den stora slitstyrkan och den varaktiga elegansen kunna intygas av tusentals belättna husmodrar.

HOLMA
DUKTYGER,
SERVIETTER,
HANDDUKAR,
LAKANSLÄRFT.

HOLMA-HELSINGLANDS
LINSPINNERI- & VÄFVERI-A.-B.
MADÅNGSHOLM & FORSSA.

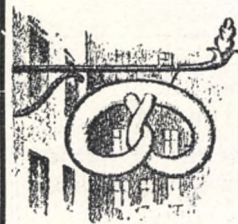
Den bagare står sig i konkurrensen

som i sitt bageri använder Trelleborgs Ångkvarns höga, rikt givande mjölsorter. Vetebrödsbaket lyckas bäst och giver rikaste utbyte med

TRELLEBORGS

Asta Bagerimjöl

TRELLEBORGS ÅNGKVARN

Gymnasister!
Heja! Boll giv skjuts!
Se'n för skornas puts -

VIKING

Industri A. B. Viking, Örebro ~ Kungl. Hövleverantör

Min älsklingsrätt
är

en stor
portion

Thomsens Makaroni

Känd-eller hur?

Rich's

är den smakför-
bättrande och
ekonomiska kaf-
fetillsättningen
som användes
av rik och fattig

R 39

Varje husmoder kan gratis avprova
Rich's Kaffetillsättning

Klipp ur kupongen och insänd den till oss idag. Denna enkla åtgärd kan Ni aldrig komma att ångra och giver större resultat än Ni tänkt, ty Rich's kaffetillsättning

höjer kaffets smak
sänker kaffets pris.

Skrives endast
namn o. adress
postbefordras
kupongen i
öppet kuvert
för 5 öre.

A.-B. Alfred Benzon & C:o, Malmö.

Sänd gratis och portofritt enligt ånnonst ett paket

Rich's Kaffetillsättning

Namn

Adress

Skriv tydligt.

IDUN. Obs! Endast 1 pkt till varje familj. Gäller t. o. m. 4/10 25.

**Güter-
manns
Sylfilke**

